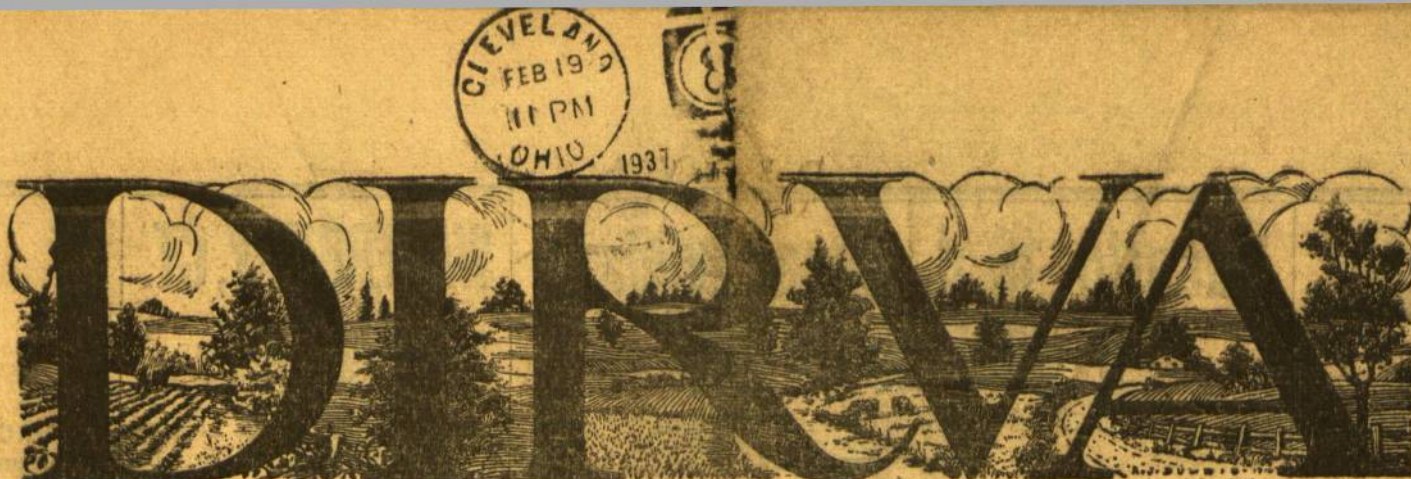

The only Lithuanian Newspaper Published in Ohio, reaching a very large Majority of the 80,000
Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Reikalauja 30 valandų Darbo Savaitės

DERYBOS PRASIDĖJO

Detroit. — General Motors darbininkų streikui pasibaigus, Vasario 16 d. prasidėjo derybos tarp unijos ir kompanijos atstovų už naujas mokesčius ir darbo sąlygas.

Kartu su tuo, automotivų industrija vėl smarkiai susijudo dirbti. Iš įvairių miestų kur gamina General Motors Detroito dirbtuvėms reikmenys, vėl prasidėjo gausus tų reikmenų statymas. Kompanija užsakė įvairių reikmenų už \$100,000,000.

New Yorke, šešių didžiųjų viešbutių unijistai tarnautojai iššaukti streikam.

Streikas. Pecs, Vengrija. — Suvirš 4,000 angliakasių pasiryžo apšaukti požeminį streiką. Del to kasyklos savininkai patyrė apie tokį streikerių planą uždare inėjimą į kasyklą.

Cleveland. — Plieno gamyba praeitą savaitę pakilo pora punktų iki 81 punkto.

Padidėjus plieno gamybai pakilo ir senų plieno daiktų kainos.

Gera eina gamyba plieno reikalingo statybai.

RUBSIUVIAMS PADIDINTA MOKESTIS

New York. — Pasibaigę rubsiuvių unijos derybos su siuivyklų savininkais — nuo Gegužės 1 d. siuvėjai gaus 12 nuoš. mokesčius daugiau. Sakoma kad bendrai tuo būdu šimtai tukstančių siuvėjų per metus gaus 30 milijonų dolarių daugiau.

Akron, O. — Goodyear ir Goodrich gumų išdirbystės padidino mokesčių savo rašinių tarnautojams. Darbininkams mokesstys pakelta savaitę pirmiati.

Detroit, Mich. — Nash-Kelvinator dirbtuvėję baigėsi "sėdėjimo streikas" — sėdėjo 1,000 darbininkų.

Streika laimėjo darbininkai.

9 MILIJONAI NEDIRBA

Iš Washingtono skelbia kad per Gruodžio mėnesį Amerikos darbininkai buvo imami į darbą po 2807 į dieną. Tačiau, sako, dabar dar tebėra 8,917,000 bedarbių.

Visokios darbą pagreitinančios mašinos, sako, nuo 1929 metų atėmė darbus mažiausia 2,500,000 žm.

Kasyklų Darbininkai Gali Laimėti Daugiau Mokesties ir Trum- piau Dirbti

New York, Vasario 18. — United Mine Workers of America pradėjo derybas su angliakasyklų savininkais naujai sutarčiai, nes dabartinė sutartis baigiasi Kovo 31 d.

John L. Lewis, angliakasių unijos prezidentas, pareiškė jog reikalauja keturiems šimtam tukstančių minkštos anglies kasyklų darbininkų 30 valandų darbo savaitės ir padidinio užmokesčio.

Dirbantiems nuo dienų angliakasiams reikalaujama mokesčio po 50c dienai daugiau; po 25c nuo tono tiems kurie pikiais angli kapoja; po 13c nuo tono anglies lietuotojams ir po 2c daugiau nuo tono kapotojams. Taipgi reikalauja garantavimo 200 dienų darbo per metą ir dviejų savaitių atostogas su apmokėjimu.

Konferencijoj dalyvauja po apie 200 atstovų iš kasyklų operatorių ir iš unijos narių pusės.

Anglija Statysis 10 Ka- riškų Laivų

Londonas. — Did. Britanija pasiryžo smarkiai ginkluotis. Bėgyje sekančių 5 metų numato tam tikslui išleisti net \$7,500,000,000.

Tarp kitko bus padirbinti trys didieji kanuoliniai laivai ir 7 greitieji. Anglijos darbininkai paskelbė prieš tai protestą.

Žuvo 7 darbininkai. Anglijoje, prie Waterloo angliakasyklos sprogime žuvo 7 darbininkai.

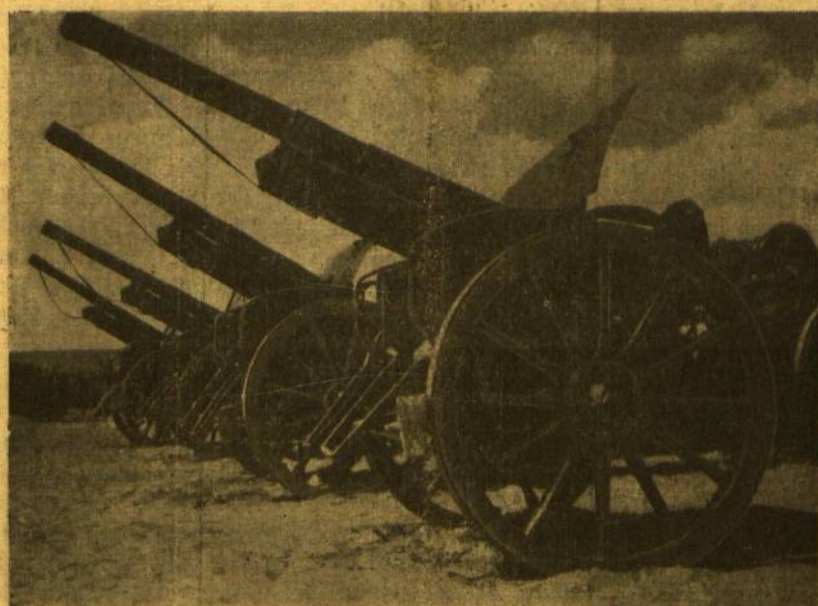
Iki šio laiko jau suregistruota ir gavo senatvės pensijos korteles 23,647,460 darbininkų.

7 užmušta. Floridoj susimusus automobiliui ir užsidėgus, sutiko mirtį septyni keleiviai.

Suv. Valstijose pradėta parduoti Argentinos Respublikos bondsai. Argentina nori gauti 70 milijonų dolarių paskolos.

ŽIURKĖS AMBASADOJ

Varšava. — Prancūzija čia išstatė naujus puikius savo ambasada namus. Bet staiga visą namą užpuolė žiurkės. Pasirodė kad namas statytas ant senoviskų griuvėsių, kur požemiuose buvo žiurkynai. Žiurkės pajutusios namuose maisto, ir išlindo. Visi gyventojai apledo tą namą ir žiurkės naikinti užleista nuodingos dujos.

PASIRENGUSIOS LIETUVĄ GINTI — DALIS LIETUVOS KANUOLIŲ

POTVINIUOSE ŽUVO 460 ŽMONIŲ

Memphis, Tenn. — Pasikutinėmis žiniomis, didžiojo Mississippi upės slėnio potviniio laiku šio mėnesio pradžioje sutiko mirtį 460 žmonių. Vieni tiesiog prigėrė, kiti miršta nuo to pačiančių ligų.

TRAGEDIJA UŽSI- GEIDUSIO PATEK- TI AMERIKON

Hoboken N. J. — Čia atvykusio prekinio laivo kapitonas papasakojo šitokią atsitikimą. Jo laive po 60 tonų anglies rasta 21 metų amžiaus vyrukas iš Čekoslovakijos, kuris norėjo atvažiuoti į Ameriką. Prieš laivo išplaukimą, jisai Antverpene užmokėjo vienam uosto darbininkui 500 frankų kad išmugeliuotų jį į laivą. Kai paskiau pradėjo pilti į laivą anglį, jis pakliuvo po anglimi. Dideliu Belgiskų pinigų jis pradėjo barškėti į laivo sieną, iki buvo užgirstas ir keli darbininkai ėmė perpilti anglių į kitą vietą. Atkastas jis po 12 valandų dar buvo šiek-tiek gyvas, papsakojo kaip ten pateko, ir mirė. Palaidotas juroje.

Lenkijoje, viename kaime pamišęs kaimietis nušovė 7 žmones ir pats nušovė.

SIULO DARYTI RUSI- JOS-JAPONIJOS SUTARTĮ

Tokio. — Senas Japonijos valstybininkas, Yukio Ozaki, siulo vyriausybei padaryti su Rusija nepuolimo sutartį, šitokiū būdu išvengimui karo su sovietais. Jis smerkė Japonijos sutartį su Vokietija.

Japonijos premjeras savo šalies seime pareiškė kad jis nekeis iki šiol varyto Japonijos ginklavimosi programą, bet, sako, Japonija nebandys ka nors užpulti ar grasinti.

VOKIETIJOJE buvo pagrasinta mirties bausme tiems kurie turi paslėpti savo pinigus užsienyje — iki Sausio 31 d. visi turėjo pasisakyti kur kiek pinigų turi ir kad sutinka juos laikyti savo šalyje. Tokių pinigų atsirado \$100,000,000.

Maskvoje apsiereikė keistas krizis: nėra skalbų kur kitų šalių diplomatai galėtų paduoti išskalbti ir išsprostyti savo marškinius. Dabar Maskvos Sovietų prezidiumas nusprendė leisti nuo Gegužės 1 dienos Maskvoje įsteigti 248 skalbyklas. Tai ir komisari galės švairius marškinius dėvėti.

Suv. Valstijos visu savo gyvavimo laiku buvo įsivėlusios į apie 30 karų.

ISPANIJOJE

Madridas, Vasario 18. — Sukilėliai iš oro bombardavo miestą nakties laiku; 10 žmonių užmušta.

Kairiųjų kariuomenė deda visas pastangas išgelbėti savo kelią į Barceloną, ir daro smarkius puolimus. Smarkiausi puolimą daro Jamara upės srityje. Sukilėlių vadai sako, šis mušis gali nulemti Madrido greitą paėmimą arba dar ilgą karą.

Kairieji dar kartą padarė perorganizavimą ir sustiprinimą savo spēkų, norėdami atsilaukyti.

Paryžius. — Spėjama kad Ispanijoje šiuo laiku randa apie 118,000 svetimų šalių kareivių, lygiai pasidalinusių tautininkų ir kairiųjų pusėje. Tautininkai prie to dar turi apie 25,000 Morokkos kareivių.

Sukilėliai aplink Madridą sutraukė didžiausias savo spēkas tikslu galutinai miestą užimti.

Londonas. — Išvengimui kilimo platesnio karo, Europos valstybės tariasi su laikyti visiška teikimą Ispanijai pagalbos ir nori užblokuoti priėjimą vandeniu ir žeme. Klūtis yra Portugalija, Ispanijos kaimynė. Ji atsisako prisidėti. Portugalija bijo: jei Ispanijoje laimėtų raudonieji, ir Portugalija turėtų daug bėdos su komunistais. Vokietija ir Italija pritaria Prancūzijai nesikišti į Ispanijos reikalus. Tikima Kovo 6 d. įvesti blokadą.

Valencia. — Vasario 14 d. sukilėlių karo laivas apšaudė Valencią, užmušta 14 žmonių, daug sužeista.

TEATRE SUDEGE 658 KINAI

Tokio. — Antunge, Mančukuo, Kinai minėdami savo naujus metus, susirinko į teatrą, apie 1,000 žmonių. Teatre kilo gaisras, ir ten žuvo 658 žmonės.

Šiaurinėje Japonijoje užklupus smarkiam šalčiui ir pugoms, žuvo apie 140 žm.

BAZNYČIA KRATOSI HITLERIO

Berlinas. — Evangelikų bažnyčia Vokietijoje atskratė Hitlerio kontrolės ir išlaikymo teises patys įvykdyti savo dvasiškius.

BOIKOTUOJA. Ameri- kos Žydai, kurie boikotuo- ja viską Vokišką, paskelbė

kad boikotuos iš Vokietijos sugrįžusio Max Schmelingo kumštynes Amerikoje. Max Schmeling padarė sutartį aplankyti 22 miestus kumštinių parodavimui.

Anderson, Ind. — Pereitą savaitę šiame mieste General Motors dirbtuvėje iškilo smarkios muštynės tarp unijistų ir ne-unijistų darbininkų. Prireikė net apšaukti karo stovį, atsiųsta valstijos milicija.

Streikeriams kovoti buvo besuvažiuoją šimtai darbininkų iš Detroito, kur tik ką buvo pasibaigęs streikas, bet policija ir kariuomenė juos grąžino atgal.

Maskva. — Sovietų automobilių išdirbystėje, kur gaminama trokai, darbas turėjo sustoti, nes dirbtuvė kuri gamina styravimo ratams lazdas nepajėgia jų pagaminti.

WM. GREEN, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, yra priešingas organizavimui šiaip darbininkų į unijas. Jis pripažysta tik tam tikrų amatų unijas. Jis yra angliakasių unijos narys. Kadangi jis susivaidijo su angliakasių unijos prezidentu John L. Lewis už darbininkų organizavimo klausimus, Lewis nori jį išmesti iš savo unijos. Green pasiryžęs nesiduoti išmetamas.

Perka Amerikos Darbo Ginklus

Tolimųjų Rytų šalys dabartinio laiku yra didžiausios pirkėjos Amerikoje gaminamų karo ginklų ir lėktuvų.

Remia Roosevelt- to Programą

Pritaria Aukščiausiojo Teismo Perorganizavimui

Washington. — Vasario 17 d. Amerikos Darbo Federacijos taryba pareiškė savo apsisprendimą visapusiškai stoti už Prez. Rooseveltą sumanymą pertvarkyti Suv. Valstijų Aukščiausiąjį Teismą, kuriame dabar sėdi perseni teisėjai. Jų sprendimu pastarųjų poros metų bėgy panaikinta NRA ir kiti Prezidento Rooseveltą įvykdyti pagerinimai darbininkams ir ukininkams.

Kiek anksčiau A. D. Federacijos, už Prez. Rooseveltą planą pasireiškė Darbo Ne-Partijinė Sąjunga,

kuriuos vadai yra A. D. Federacijos vadų oponentai. Angliakasių unijos skyrių vadai vieni paskui kitus išneša rezoliucijas remiančias prezidentą.

Vasario 14 d. Suv. Valstijų Generalinis Prokuroras Cummings savo radio kalboje į šalies gyventojus skelbė kad Suv. Valstijų Aukščiausias Teismas privalo būti pailuosuotas nuo nusilpusių senųjų teisėjų. Tie senukai arba turi pasitraukti ant pensijų arba turi būti priversti užleisti savo vietas jaunesniems.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

KAUNO darbininkų grupė projektuoja steigti bedarbiams šelpiti fondą. Fondo nariais galės būti visi dirbantieji darbininkai ir imoniu tarnautojai.

LIETUVOJE, kai kurios parapijos kreipiasi į žemės ūkio ministeriją prašydamos leidimo įsigyti naujų žemės plotų. Valstybės Taryba svarsto ar sulys esamų Lietuvos įstatymų bažnyčios gali įsigyti naujų žemių.

SIU METU Lietuvoje yra apie 300 įvairių darbininkų profesijų. Svarbiausios darbininkų profesijos yra šios: baldų gamintojai, batsiuviai, siuvėjai, odininkai, kepiniai, audėjai, šaltkalviai, laikrodininkai, spūzo liejikai, spaustuvninkai ir kiti.

PANEVŽIO viščiukų perlinimo stotis šymet padidinta ir per sezoną galės išperinti iki 75,000 viščiukų. Tam reikalingi žemės ūkio rumai užsakė Amerikoniško tipo 16,000 kiaušinių talpumo inkubatorių.

"MAISTO" Bendrovė Kaune įsistatė paukščių penyklą ir jskerdyklą. Joje paukščiai bus penimi, pjaunami, jų mėsa atitinkamai vėsinama, pakuojama. Per sezoną galės nupeinti nuo 300 iki 400 tukstančių paukščių. Paukštiena bus eksportuojama.

ALYTAUS gimnazijos mokytojas Vytautas Maknickas ruošia Lietuvių rašytojų bibliografiją.

LIETUVOJE yra 4 radio stotys su 27,000 įregistruotų radio priimtuvų. Kaune yra dvi radio stotys, viena programoms perduoti, kita radio lelegrafui, orlaiviams ir kitokiems reikalams. Klaipėdoje taipgi dvi radio stotys: viena radio programoms, antra pajurio stotis laivams.

SOVIETŲ Rusijos bendrovė atsiųs į Klaipėdą šiais metais supjaustyti 150,000 kietmetrių miško medegos. Pagal sutartį, tiek pat miško medegos Lietuva apdirbs Rusams ir 1938 metais.

LIETUVOJE dabar yra 18-146 telefonai. Telefonų centralinės stotys Kaune ir Klaipėdoje yra automatinės ir vėliausios pasaulyje technikos.

1937 METŲ darbuose Lietuva numato ir socialę globą šalyje sustiprinti. Dabar socialinei globai Lietuvoje veikia jau 260 įstaigų, kurios išlaiko 8,30 asmenų. Tai yra seneliai, vargšai, ligoti, ir tt.

LIETUVOS maisto produktai užsieniuose skaitomi daug geresni ir už juos brangiau moka negu už Lenkų. Pav., Londone už Lietuvos sviesto kilogramą moka 2 lit. 68c. Geresnis už Lietuvos sviestą yra tik Danijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos sviestas. Taigi Lietuva po jų užima ketvirtą vietą.

LATVIJOS statistika parodo kad Latvijoje gyvenančių Lietuvių 36 nuoš. veda Latvės arba Latvius.

KAUNAS nuolat gražinamas. Ir šymet miesto tvarkymo ir gražinimo darbams numatoma išleisti 2,319,853 litus. Pernai tiems darbams buvo praleista 2,253,578 litų. Kurie buvo Kaune du ar trys metai atgal, apsilankę ten vėl matys žymias permainas.

LIETUVOS konservuoti (sūdėti dėžėse) agurkai sekminčiai eksportuojami į Angliją ir Ameriką. Dabar tie agurkai pradedama gaminti ir vidaus rinkai. Jų gamybą "Maistas" šymet nusistatęs žymiai praplėsti.

PRIE KAUNO, Vilijampolėje, gyvena 100 metų senukas, Katkus, kuris sako visą savo gyvenimą nėra sirges ir neturėjęs reikalių nei su gydytoju nei su vaistinėmis.

MARIJAMPOLĖJE statoma didelė apskrities ligoninė.

LIETUVOS kanklininkai J. Strimaitis ir Pr. Stepulevičius važinėjo Rygoje ir Tallinne koncertuodami kanklėmis. Tu miestų žmonės Lietuvių muziką labai patiko.

LIETUVOJE yra vienas bitininkas, Katkus, Bilionių k., Kėdainių ap. Jis turi net 250 avilių, iš kurių per metus gauna po 60 svarų medūcho!

LIETUVA per metus pamato iš įvairių valstybių įvežti apie 850 paveikslų filmų.

PENNSYLVANIJOJE PITTSBURGH

IŠ WEST END

Vasario 7 d., į Dangu žengimo Lietuvių parapijos choras ir Dramos ratelis, vadovaujant vargoninkui J. L. Senuliui, statė scenoje komediją "Grafas Kaimiečio Bernu".

Visi vaidintojai savo roles gerai atlikto, ypač gi J. Žvirblis, Grafo tarno rolėje, kuris daug juokų prikrete. Programas pradėta su Amerikos himnu ir pora dainelių choro. Po vaidinimo p-lė Stella Adomonis padainavo solo, atlikdama labai patinkamai. Buvo dainų dar ir duetais ir paskui dar choras sudainavo keletą dainų ir baigė Lietuvos himnų.

Gaila tik kad publikos neat-silankė gana daug, neįvertindami tokio gražaus programo. Reikia pasakyti kad choras ir dramos ratelis dar neseniai tesusitvėręs, vos apie trys mėnesiai laiko, bet gerą pažangą padarė, gali lenktyniuoti ir su senais choras.

Per ilgus metus North Side Lietuvių tarpe nebuvo nieko daroma, nes nebuvo vadų, o dabar kas kita: turi darbštų kleboną Kun. J. Misių ir ga-bų vargoninką J. L. Senulį. Dabar visas kaip ant mielių auga, išjudinti visi žemaičiai.

Ten Buves J. S.

Byla del Žudystės

SOMERSET, PA. — Praeitą Rugsėjo 12 d. vienas Union-town miestelio viešbučio savi-ninkas, Frank Monaghan, 64 m. amžiaus, susivaidijęs savo viešbutyje su apskrities detek-tivų viršininku Wall perpjovė jam kaklą, jį sužeidė mirtinai.

Savininkas buvo kitų apskrities policijantų areštuotas ir nuvežtas į nuovadą. Iš ten jis gyvas neišėjo: policijantai jį ten neva tardydami primušė ir jį mirė. Už to žmogaus nu-žudymą patraukti atsakomy-bėn šeši policijos nariai, vie-nas jų jaunas valstijos poli-cijos narys, Gunderman, kuris pirmiausia kaltinamas.

Liudymais prieš juos išsta-tyta kruvinos paklodės, rank-šluosčiai ir matracas, kurie tame kambarielyje buvo kur tas senas žmogus buvo primuštas. Viena kėdė tame kambarielyje taipgi buvo sudaužyta.

Plieno Industrija bus Suorganizuota

John L. Lewis, vyriausias vadas Industrialio Organizavi-mo Komitetas, pastatys plieno industriją į tokia pat padėtį kokioje atsirado automobilių išdirbystės — turės pasiduoti unijai bėgyje mėnesio laiko nuo dabar, — pareiškė orga-nizatorius Golden kalbėdamas angliakasių sueigoje Browns-ville, Pa.

Golden sako kad plieno in-dustrija, didžiausia ir stipriaus-ia iš didžiųjų industrijų, ku-rios darbininkai neturėjo uni-jos, bus priversta pasirašyti sutartį su Plieno Darbininkų Organizavimo Komitetu.

Iki šiol jau susirašė į uniją 150,000 plieno darbininkų, ir unijos vadai tuoj privers pli-eno išdirbystės skaitytis su dar-bininkų reikalavimais.

Užmušė Policijantą

New Castle, Pa. — Angelo Pedoseni, iš Cleveland, kalti-namas užmušime policijanto, kurį jis sumušė tiek kad poli-cijantas tuoj mirė.

Trys vyrai buvo atvažiavę ir ne vietoj pasistatė gatvėje automobilį. Policijantas Dukes priėjo jiems pasakyti kad ras-tų kitą vietą savo automobi-liui. Tie vyrai nieko nesakė išsoko iš automobilio ir puolė ant policijanto. Pedoseni visu žiaurumu policijantą sumušė, ir tas samonės neatgavęs mirė.

Po to žiaurais darbo jie iš-važiavo. Bet susekti ir suim-ti Clevelande. Pedoseni prisi-pažino prie policijanto sumuši-mo.

STOKA DARBININKŲ. Jei šymet Pittsburgho srityje pa-daugės statyba tai čia pritruks visokių rusių statybos darbi-ninkų, sako valstijos darbinin-kų samdymo biuras.

Pereitą vasarą jau buvo sto-ka nekurių rusių darbininkų. Taipgi čia stokuoja namų tarnautojų.

BOSTON, MASS.

PETRO RIMŠOS DARBŲ PARODA

Bostono Lietuvių pastango-mis surosta dailininko Petro Rimšos paroda, kuri atsibuvo International Institute, nuo Sausio 30 iki Vasario 12 d.

Prie parodos surengimo dau-giausia darbo padėjo Dr. A. L. Kapocius, O. Kapocienė ir V. Jenkins. Prie parodos prisidėjo ir eilė So. Bostono profesionalų.

Buvo eilė daktarų, biznierių, advokatų ir kunigų kurie at-sisakė ineiti į komitetą, savo tam tikrais išrovakimais ar nesupratimu. Nekurie jų ta-sčiau apsilankė parodoje.

Bostono laikraščiai pašventė ne tik skiltis bet ir po puslapi pažymėjimui P. Rimšos kuri-ni ir pačios parodos. Tai ge-riausia ir plačiausia apie mūsų dailininką ir jo kurybą atsilie-pus spauda. Rep.

BALTIMORE, MD.

MIESTO MAYORAS LANKE-SI PAS LIETUVIUS

Jonas Dikinis ir Petras Wei-sengoffas laiko didelę ir gra-žią užėigą. "Idle Hour Tavern" 1417 W. Baltimore St. Jie abu yra pasiturinti ir prielankūs Lietuviai. Jų vieta yra arti šio miesto Lietuvių centro. Jo-je lankosi nemažai Lietuvių, bet daugiausia kitataučiai.

Kartais ir aš pats užėinu praleisti "liuosą valandą".

Vasario 10 d. šioje įstaigoje lankėsi Baltimorės Mayoras Howard W. Jackson. Kai jis buvo išanksto pažadėjęs tą va-karą ten lankytis, įstaigos sa-vininkai surengė specialį "Ma-yoro Vakarą". Apart mayo-ro, dalyvavo Adv. Nadas Ras-tenis su žmona, Juozas ir An-drius Weisengoffai su žmono-mis, Vincas Praninskas, Jonas Taurozas, p. Belskienė, Juozas Byla, Anelė Laukaitienė, Ka-zys Dikinis, aš pats, ir daug kitų. Toje įstaigoje telpa iki 200 žmonių, ir ji buvo pilna.

Visą vakarą skambėjo muzika ir dainos bei užė kūždesys. Kiek vėliau, ceremonijų ve-dėjas, George Barber, persta-tė Adv. Nadą Rasteni, kuris po kelių pastabų perstatė da-lyvius Mayorą Jackson. Ma-yoras visus sveikino ir lengva kalba gražiai pajukino. Po to sekė "Floor Show" ir "Country Store". Daug kas ką laimėjo ir visi buvo patenkinti.

Mayoras Viktoras Lietuviško-je įstaigoje tikrai buvo sma-gus ir įdomus.

RUPINASI POTVINIO NU-KENTĖJUSIAIS

Lietuvių Moterų Piliiečių Klubas rengia bazarą Ohio ir Mississipi slėnyse nuo potvi-nio nukentėjusių naudai. Va-sario 27 d., Lietuvių salėje. Tarpe nukentėjusių yra ir Lie-tuvių. Jei nukentėjusių Lietu-viai turėtų savo kokią orga-nizaciją ir norėtų pranešti apie savo padėtį bei reikala para-mos gali kreiptis į Baltimorės Lietuvių Moterų Piliiečių Klubą pirmininkės Julės Rastenienės antrašau, 37 S. Stricker street, Baltimore, Md.

Moterų Piliiečių Klubas vi-suomet surengia gražias pra-mogas. Girdėjau kad ir ši kartą jos atidengs visokių naujenybių. Patartina visiems

Vasario 16 d. Basanavičiaus ir Vilniaus žaizda

(LIETUVOS PASIUNTINYBES ŽINIOS)

Washington, D. C.—Šių me-tų Vasario 16 diena yra Lie-tuvos Respublikos nepriklausomybės 19 metų sukakties die-na. Džiaugsmingai minėdami tą brangią Lietuvį tautai su-kaktį, drauge privalome pa-gerbti ir Dr. Jono Basanavičiaus 10 metų mirties sukak-tį. Basanavičiaus vardas am-žinai minėtinas, nes jis tam-priai surištas su Lietuvių tau-tinio atgijimo laikais, Aušra, Lietuviškos spaudos laisvės at-gavimu, Didžioju Vilniaus Sei-mu. Lietuvos nepriklausomy-bės paskelbimo akte Basana-vičiaus parašas padėtas pirmo-je vietoje. Lietuvos atgimimo patrijarkas pastarais savo gy-venimo metais gyveno ir dir-bė Vilniuje. Vilniuje jis mirė ir ten tebėra palaidotas. Am-žinoji Lietuvos sostinė Vilnius dėl Basanavičiaus kapo tapo mums dar brangesnis. Nors Vilnius tebėra svetimoje val-džioje, bet neįveikiami amžini siulai riša Vilnių su laisva Lie-tuvių valstybe su milijonais Lietuviškų širdžių, tat ir ta-kas vedas prie Basanavičiaus kapo niekados neužels.

Teisybės ir teisės užgrūdy-ta Lietuvių tautos valia Vil-niaus neišžadėti yra jau ge-rai žinoma ne tik patiems oku-pantams, bet ir visam pasauliui. Vilniaus okupacijai jau netrukus sukaks 17 metų, o betgi Vilniaus klausimo išspren-dimas dar net nenumatomas. Kodėl? Todėl, kad Vilniaus klausimo teisingas išsprendimo kelias tėra tik vienas: pąger-biant išniekintą teisbę ir at-taisant pamintą teisę. Čia kar-as nereikalingas ir Lietuva tuo keliu neina. Čia reikalinga geros valios, geros kaimyny-sės įvertinimo, politinės tol-regystės: vienu žodžiu, nor-malių Lietuvių-Lenkų santykių atsiradimas galimas tik tai da kai Lenkai atsisakys nuo Lietuvių naikimo politikos ir sugrįžs prie Suvalkų sutarties vykdymo.

Lietuva visados buvo ir yra pasiryžusi tuo taikos keliu eiti. Bet Lenkai, dėja, tebeina į priešingą pusę. Lenkijos nu-sistatymas Vilniaus klausime yra, matomai, toks kad jie skaito Vilniaus klausimą esant galutinai išspręstą jų naudai. Tą savo nusistatymą jie remia pačių Vilniaus krašto savo ran-kosė turėjimo faktų, Ambasa-dorių Konferencijos 1923 m. Kovo 15 d. nutarimu, ir žinoma savo kariška galybe. Bet tie Lenkų argumentai vis vien nepadaro juodą baltu. Ambasa-dorių Konferencijos nutarimą Lietuva užprotestavo ir tas nu-tarimas liko vienpusišku aktu, kuris tarptautinio mokslo švie-soje nesudaro užtektinai lega-liaus pagrindo, nulemiančio Vil-niaus priklausomybę: tas Am-basadorių Konferencijos nuta-rimas, turys tikslu nustatyti permanentišką tarpe Lietuvos ir Lenkijos sieną, yra priešin-gas Tautų Sąjungos Tarybos tebegaliojančiam nutarimui iš 1922 metų Sausio 13 d., kuris taip skamba: "Taryba negali pripažinti išsprendimą (solu-tion) ginčo, patiekto Tautų Są-jungai vieno jos narių, jei tas ginčas būtų išspręstas neat-sižvelgiant į Tarybos rekomendaciją arba be abiejų ginčo da-lyvaujančių pusių sutikimo."

Kadangi Tautų Sąjungos Ta-ryba yra aukštesnė įstaiga ne-gu Ambasadorių Konferencija, tai minėtasis Ambasadorių Konferencijos nutarimas ne-gali viršyti ano Tautų Sąjun-gos Tarybos nutarimo. Prof. A. De Lapradelle, tarptautinės

šiamė jų parengime dalyvauti ir parodyti Lietuvišką gera-sirdingumą. Ant. Kurelaitis.

teisės autoritetas, nuodugnai visą klausimą ištyręs, priėjo tokios išvados: "Teisės ir tei-sybės atžvilgiu Ambasadorių Konferencijos nutarimas iš 1923 m. Kovo 15 d. neturi pagrindo." Todėl, nors Lenkai ir tvirtina, kad Vilniaus klau-simas yra išspręstas jų naudai, Vilniaus buvimas lenkų ran-kose tebėra betgi grynas oku-pacijos aktas.

Lenkai dažnai vartoja dar tokį argumentą: kad buk Lie-tuvos vyriausybė savo laiku pati buvo prašius kad Alijan-tai nustatytų Lenkijos rube-žius. Taip, Lietuvos vyriausy-bė buvo panašų pasiūlymą pa-tiek, tik tas pasiūlymas buvo su sąlyga — kad būtų atsižiū-rėta į Lenkijos iškilmingą pa-sižadėjimą, pareiktą Suvalkų sutartyje. O Ambasadorių Konferencija kaip tik į tą Lie-tuvos sąlygą neatsižiūrėjo, ją nutylėjo ir jos neišpildė. Ne-pildant sąlygos, savaime ir pats pasiūlymas atpuola. Čia tai yra vėl kitas Ambasadorių Konferencijos Kovo 15 d. nu-tarimo silpnumas. Kada tas Ambasadorių Konferencijos nutarimas buvo praneštas Tautų Sąjungos Tarybai tai Taryba, išklausiusi pranešėjo (p. Hy-mans) raportą ir Lietuvos dele-gatų pareiškimą, "jokios savo nuomonės nepareikšė, nes jo-kios rezolucijos nebuvo patiek-ta."

Tokiu būdu Lietuvių-Lenkų ginčas dėl Vilniaus, kiek tai liečia Tautų Sąjungą, paliktas atviras. To ginčo pagrinde, kaip matėme, yra šie trys žy-miausi faktai: Vilniaus okupa-cija sulaukė Suvalkų Sutar-tį, Tautų Sąjungos Tarybos rezolucija iš 1922 m. Sausio 13 d. ir Ambasadorių Kon-ferencijos nutarimas iš 1923 m. Kovo 15 d., priešingas anai Tautų Sąjungos rezolu-cijai. Yra todėl aišku, kad Lietuvos tikslai Vilniaus kra-šte yra neabejotinai paremti tarptautine teise. Tos teisės Lietuva negali išsižadėti.

Iš kitos pusės, kaip nesisteng-tų Lenkai pridengti Vilniaus okupaciją legalumo skraiste, ji visvien pasilieka paprasta oku-pacija. Vilniaus žaizda negy-ja, ji dar pablogėjo pastaru laikų, kai Lenkai pradėjo urmu griauti Lietuviškas mokyklas ir draugijas Vilniaus krašte, iki šiol išviso panaikindami net 725 ne politines, bet grynai kulturines organizacijas. Jei ištikro Lenkai norėtų tik nor-malių (diplomatinių ir konsu-larinių) santykių užmezgimo su Lietuva tai sveikas protas jiems nepatartų taip daryti. Tat kyla rimtas klausimas: ko gi ištikrųjų Lenkai nori? Po-litikos įvykių stebėtojai nuro-dinėja kad Lenkai, nors geo-grafiniai imant jaučiasi esą "tarp kujo ir priekalo", betgi šiuo tarpu jaučiasi gana tvir-tai: nes pavojuos iš Rusų pusės sumažėjęs dėl Lenkų sutarties su Prancuzais, gi pavojuos iš Vokiečių pusės sumažėjęs dėl Lenkų sutarties su Vokiečiais.

Todėl dabar Lenkams esanti gera proga į Lietuvą paspausti ir išgauti Vilniaus okupacijos pripažinimą. Lietuvių -Lenkų santykių prasmė dabarties mo-mentu gali būti šitaip apibu-dintas: Lenkai labai norėtų "jiems nesamą Vilniaus klau-simą" likviduoti ir užmegsti normalius (?) santykius, — Lietuviai gi iš kitos pusės irgi nesišalina normalių santykių su Lenkija, bet jie geidžia tikrai normalių santykių, kurie gali-mi tikslai per "esamo Vilniaus klausimo" teisingą išsprendimą.

J. A. URBONAS

"Dirvos" Agentas Daytonė 534 Michigan Ave. Dayton, O

WATERBURY, CT.

LIETUVIŲ VEIKIMAS. RIMŠOS PARODA

Vasario 5 d. įvyko Lietuvių Nepriig. Politiško Klubo, 103 Green st., Vanta salėje, susi-rinkimas. Prie kitų reikalų, buvo atvykęs Adv. Lukošius pakviesti klubo narius prisidė-ti prie Petro Rimšos parodos. Klubas nutarė prisidėti ir iš-rinko tris atstovus į parodos komitetą ir iš žido paskyrė \$25 parodos surengimo reikalams.

Taipgi susirinkime buvo at-silankę ir muzikas A. Alek-sis kviesdamas narius dalyvau-ti paminėjime Lietuvos nepri-klausomybės sukakties, kada-gi šymet paminėjime lankysis Pulk. Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas iš New Yorko.

Del šio kvietimo kilo karš-tos diskusijos, nes mūsų rau-donukai priešingi Lietuvai, o jų šiame klube keletas yra ir myli vaidus kelti. Didumos nutarimu sutikta bendrai ren-gti tą mūsų tautinę dieną, ku-ri įvyksta Lietuvių parapi-jos salėje.

Kai Sausio 30 d. mūsų rau-donukai minėjo Lenino mir-ties sukaktį jiems niekas nesipriešino. Mūsų raudonukai turėtų pagalvoti kad sovietų diktatorius Stalinas jau bai-gia šaudyti visus Lenino drau-gus, kurie Leninui padėjo iš-versti carizmą Rusijoje. Šian-dien tie kovotojai neturi vie-tos savo tėvnyje. Kam ten mūsų karštagalviams apie tą Rusiją tupioti.

BANKETAS. Vasario 6 d. Liet. Nepriig. Politiškas Klubas Nemunas salėje surengė ban-ketą, dalyvavo apie 250 sve-čių. Komisija buvo išrinkta iš energingų asmenų: Jonas Klika, Juozas Bendleris ir Jo-nas Janušaitis. Banketė lan-kėsi ir įžymių svečių: Leite-nantas Gubernatorius Frank Hayes, miesto mayoras, mies-to teisėjas ir dar keletas mies-to valdininkų, taipgi dalyvavo vietos Lietuviai dvasiškiai, kle-bonas Kun. Valantiejus ir Kun. Kripas. J. Galinis.

ANSONIA, CONN.

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius rengia Lietuvos ne-priklausomybės 19 metų su-kakties paminėjimą Vasario 21 d., 6:30 val. vakare, Lietuvių parapijos salėje. Kalbėti pakviestas "Vienybės" redaktori-us Juozas Tysliava ir kalbės vietos Lietuvių parapijos kle-bonas Kun. Karkauskas ir mie-sto mayoras Nolan. Bus dai-nininkų iš kito miesto. Kvie-čiame vietos ir apielinkių Lie-tuvių dalyvauti. Rengėjai.

YOUNGSTOWN, O

LIETUVOS KALBANČIOS FILMOS VASARIO 20

Plačiai jau žinomi Lietu-vos filmų rodytojai broliai K. ir M. Motuzai neaplenks ir mu-sų kolonijos — jie atvyksta ir į Youngstowną parodyti savo gražias Lietuvos filmas, ku-rios yra spalvuotos ir kalban-čios, taigi įdomios.

Rodymas įvyks šio šeštadie-nio vakare, Lietuvių parapijos salėje, 923 Shehy St. Pradžia 8 val. vakare. Įžanga suaug-siems 35c., vaikams 15c.

Tai yra tos pačios filmos kurias broliai Motuzai prieš Kalėdas rodė Clevelande, kur salė buvo užpildyta per du va-karų. Youngstowniečiai neap-siriks atsilankydami ir pama-tydami. Daugelis matys savo krašto miestelius, žinomas vie-tas ir daugybę naujos Laisvos Lietuvos užgyventos pažangos. Rengėjai.

PAJIESKAU savo brolą Jo-ną Sinkevičių (Sinkevith). Gy-veno Boston, Mass. Turiu prie jo svarbų reikalą. (7)

Mike Sinkevith

402 E. 26th St. Tacoma, Wash.

MIRIMAI

MIRE AMERIKOS LIETUVIAI

DAUNORIS JUOZAS

25 m. amžiaus, iš Akron, Ohio, užmuštas automobilio nelaimė-ję Youngstowne, O. Vasario 6 d. Liko motina ir du bro-liai.

BRAZUKAS JUOZAS

mirė Vasario 13 d., Dayton, O., valstijos ligoninėje, kur jis iš-buvo 30 metų kaip nervu su-irimo ligonis. Paėjo iš Sargi-nės „Plutiškės par. Marijampolės ap. Čia Amerikoje gi-minii nėra, bet Lietuvoje yra.

BASANAVICIUS JUOZAS

užmuštas anglies kasykloj 21 Gruodžio, 1936 m., Shendo-ah, Pa. Velionis buvo 31 m. amžiaus, Dr. Jono Basanavičiaus pusbrolis.

MESKA KAROLIS

mirė Sausio 16 d., Chicago, Ill. Paėjo iš Čelčės kaimo, Vaido-klų par., Panevėžio ap. Ame-rikoje išgyveno 27 metus. Pa-liko žmona, vienas suns ir dvi dukters.

RUSIENĖ ONA

po pirmo vyrų Kaminskienė, mirė Sausio 17 d. Chicago, Ill. Raseinių apsk., Nemakščių p. Amerikoje išgyveno 33 metus. Liko vyras, 3 suns ir brolis.

VINEVICIENE ALICIA

mirė Sausio 15 d., Chicagoje, sulaukus pusės amžiaus. Iš Šiaulių ap., Šiaulėnų miestelio. Amerikoje išgyveno 26 metus. Liko vyras, 3 suns ir brolis.

PREIKSIENĖ AGOTA

po tėvais Paplauskaitė, mirė Sausio 16 d. Iš Marijampolės ap., Rudos par., Gluniškės k. Amerikoje išgyveno 27 m. Pa-laidota šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

GENEVICIENE ALESA

mirė Sausio 15 d., Chicagoje. Kilus iš Šiaulių apsk. Ame-rikoje išgyveno 26 metus.

BURBA JONAS

mirė Sausio 14 d., Mauston, Wis. Buvo 73 metų amžiaus, Amerikoje išgyveno 50 metų. Liko žmona ir 4 suns. Palai-dotas Chicagoje.

ŽILINSKAS MYKOLAS

mirė Sausio 12 d. Chicagoje, sulaukęs 56 metų. Iš Pane-vėžio ap. ir par., Bludžių kai-mo. Amerikoje išgyveno 30 metų.

GEDMINAITĖ LIUDVIKA

mirė Sausio 5 d., So. Boston, Mass. Iš Skirsnemunės para-pijos. Amerikoje išgyveno 30 metų.

VALIULIS ANTANAS

mirė Sausio 18 d., Chicagoje, sulaukęs pusės amžiaus. Gi-mės Šiaulių ap., Užvenčio pa-rap. Liko žmona ir viena duk-tė.

BERZINSKIENĖ JUZĖ

mirė Sausio 17 d., Chicagoje, sulaukus pusės amžiaus. Gi-mus Lenkijoje. Liko vyras ir vienas suns. Palaidota šv. šv. Kazimiero kapinėse Chica-goje.

JONAS GRIGAS

45 m. amžiaus, mirė Clevelan-de, Vasario 17 d. Gimęs Phi-ladelphijoje.

ANDRIULIENĖ VERONIKA 58 metų amžiaus, mirė Clevelande Vasario 17 d. Paėjo iš Jurbarko, Amerikoje išgyveno 24 metus. Liko vyras, 1 su-nus, 3 dukters čia ir vienas suns Lietuvoje.

ONA VARDASKAITE

mirė Sausio 2 d., Chicagoje, 35 metų amžiaus, kilus iš Lie-tuvos, Amerikoje išgyveno 30 metų.

BAGDONAS DOMINIKAS

mirė Sausio 12, Chicagoje. Iš Tarnagalės k., Naujamiesčio par., Panevėžio ap. Amerikoje išgyveno 30 metų.

MARTIKONIENĖ ONA

po tėvais Krasalikė, 45 metų amžiaus, mirė Chicagoje Gruo-džio 31. Amerikoje išgyveno 28 metus. Iš Naujasėdžių k., Pagirių p., Ukmergės ap.

BUOŽIS ONA

mirė Sausio 12 d., Chicagoje. Gimus Alvitro par., Juodpėnių k., Alvitro par. Amerikoje iš-gyveno 38 metus.

RADZVILIENĖ JIEVA

po tėvais Mazurkevičiūtė, mi-rė Sausio 18 d., Chicagoje. Iš Suvalkijos. Amerikoje išgy-veno apie 40 metų. Liko vy-ras, 5 sunai ir viena duktė.

SIEBIECKIS KAZYS

mirė Sausio 20 ., Chicagoje. Buvo 73 metų amžiaus. Aly-taus aps., Simno par., Skitu-rių k. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko žmona ir duktė.

MUSKEVICIUS JONAS

mirė Sausio 14 d., Ridgewood, L. I. N. Y. Buvo 38 metų am-žiaus. Liko žmona, suns ir dvi dukrelės.

KARLONAS MARTINAS

mirė Sausio 14 d., Worcester, Mass.

MELNIKAITIS ANTANAS

mirė Gruodžio 25 d. Detroit, Mich. Buvo vienas iš seniau-sių Detroito gyventojų Lietu-vių tarpe.

Kaip tapti Suv. Valstijų Piliiečiu

"Dirvos" knygynas turi nau-dingą knygelę tiems kurie nori apipažinti su Amerikos pilietybės klausimais kurie reika-lingi žinoti norinčiam patapti Suvienytų Valstijų piliiečiu.

Kaina 25 centai.

Reikalaukit "Dirvoje".

PAIN-EXPELLER

Tukstantai rado palengvinimą geliantiems ir skaudantiems muskulams - su keliais ištrynimais.

PAIN-EXPELLER

vaistbažnklis Inkaras yra naudojamas per 70 metų

LINIMENT

7 Dienos | LIETUVA

ANT

BREMEN-EUROPA

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogų kelią į Kauną. Arba keliaukite populiariais ekspreisiniais laivais

COLUMBUS

HANSA & DEUTSCHLAND

HAMBURG

HAMBURG-AMERICAN LINE

Patogus gelžkelių susisiekimas iš Bremen ar Hamburg. Mes pagelbstim jums gauti svečių ir imigracijos vizas jūsų giminei iš Europos. Informaciją klauskit pas vietinį agentą arba

1430 EUCLID AVE. CLEVELAND, O.

Gerb. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILAS APIE SVIETO MARNASTIS

Gadynė mūsų gyvenimo šiame margame pasaulyje yra tikrai pilna visokių priepolių, nuo jaunikių ženiūmų nesulaukus nei dešimties metų, iki didžiųjų revoliucijų kurios jau drebina net draugo caro Stalino sostą.

Lyg prieš kokią svietą galą, Ameriką užklupo tvanai Sausio mėnesį — kaip niekad sviete negirdėta — kada turi būti storiasi ledai, giliausi sniegi ir šalčiausia žiema, štai užėjo šilti orai, dideli lietys, ir kilo baisūs tvanai.

Net mano kieme pradėjo žaliuoti krumai, vietoje nuo stogų ledams kabojus.

Paskui vėl kitas neišaiškinimas atsitikimas: Kalifornija, kur visada buna žiema šilta, užklupta šalčio, kad žmonės niekad neturėtų šiltų rūbų ir užklozdžių, dantis kaleno per kelias savaites.

Žmonių gyvenime irgi visokių špitolėlių atsitinka, kad net plaukai ant pakaušio stojasi.

Kentukės kalnuose apsiženią devynių metų mergaitė su 22 metų vyru, ir tik tada žmonės pradeda pletkavoti. Kodel nepletkavojo iki to mergaitė su tuo vaiku per du ar tris metus flirtavo ir merginosi?

Prezidentas Ruzveltas užsimanė atstatyti visus senus Amerikos teisėjus ir į jų vietas įsodinti naujus, kad jie nuosprendžius padarytų tokius kokie prezidentui patinka. Lyg prezidentas pats niekad nepasens. Pabus dar du ar tris terminus ir tada jaunesni sakys kad ir jis persenas.

Dženeral Motors darbininkai kaip tik gavo Kalėdoms bonų po kelis dešėkus dolerių, tuoj susitarė: Vyrai, turim pinigų, streikuokim! Gausim dar daugiau, iki Naujų Metų pastreikavę!

Šitą man pasakė vienas senas Lietuvos galvočius, kuris gerai žmones pažysta ir daug gyvenime patyręs.

Išrodė kad per tris dienas streiką laimės, ale prastreikavo šešias savaites — ir bonų pinigai vėl sugryžo kapitalistams, o kiek nustojo algomis tai gal tik po smerčio atsidirbs.

O kas darosi Europoje? Va Anglijos senbernis karalius, išklepojęs ir senyva Amerikos gyvanašlę, kuri pametė jau du vyrus, ima ir atsisako savo šiltos duonos, atsisako ženytiš kokią jauną karalaite, ir išbėga iš savo šalies. Kas žino, gal ta gyvanašlė norėjo ne to senyvo vyruko, ale tik Anglijos karalienės vainiko, o kai jis sostą apėjo, gal ji taikosi jau prie kokio kito karaliaus?

Paskui vėl paimekim Ispanijos revoliuciją: ar kas sviete regėjo kad revoliuciją keltų prieš revoliucionierius?

Ispaniją užvaldė šviesiai raudoni cicilikai, ir su jais

gavo daugiau aklos laisvės tamsiai raudoni komunistai ir juodi anarkistai, kurie visi tinka tik revoliucijoms kelti ir viską griauti. O štai jiems neapsižiūrėjus ir iškyla revoliucija prieš juos!

Dabar Ispanų raudonieji ir juodieji sau į užpakalius spardosi už savo tokių durumą. Ale kaip aš matau tai raudonieji ir juodieji kytri tik ten kur kiti už juos durnesni. Ten jie ir rėkauja, ir demonstruoja, ir aukas renkasi ir pinigus dalinasi sau, ale kur tik atsiranda už juos gudresnių ten jie turi lysti į užpečkį. Taigi dabar Ispanijos "fašistai" ir kitokie baisybės suvarė raudonuosius ir juoduosius mandruolius ir juoduosius mandruolius ir ožio raga. Viskas ką jie pajiegia tai pjaunt ir šaudyt tuos kuriuos nakčia užpuola arba kurie ramiai gyvena ir neturi jokio ginklo.

Iš Ispanijos galim nueiti į Romą ir ten užtikam irgi negerą priepolių: popiežius serga, visokie skausmai jį kankina, ir atsivėrė jo kojos ronos, ale nei jis pats nevažiuoja į jokią cudauną vietą gydytis nei tu cudaujų vietų savininkai jo nepasikviečia, nors sako tose vietose visokie sopulių ir ronų apimti žmonės atgavo savo sveikatą ir kriukius numetę gryžo namon sveiki.... Gal Lietuva susimylėtų, pakviestų popiežių į Sidlavą arba į Žapyskį....

Draugas Stalinas pasiryžo iškerst kuodaugausia komunistų vadų, kad sovietų rojus liktų kuosilpniausias su jaunais vaikėzais valdininkais. Jis nespėja paskerst vieną gaują, tuoj laukia savo eilės ir kita gauja. Šimtais gauda kasdien. O ar tas prieš gerą? Ateis ta diena ar naktis ir į jį bus atsukti visi komunistų šautuvai, ir tas pypkorus diktatorius atsiras prie sienos. Vienas galvočius pasakė: Tas kuris kitus ginklu žudo turi tikėtis pats nuo ginklo žuti.

Stalinas paslėgė Lenina po didžiausia kruva akmenų Kremliuje, kad tas numirėlis iš piktumo dėl Stalino darbų neatsikeltų.

Jeigu Stalinas pagautų į savo nagus Trockį, jam gyvam kailį luptų koki mėnesį laiko, kaip seniau darė Rusams Totoriai.

O kas naujo Berlyne? Ir ten pekla, ne prieš gerą.

Hitleris skerdė sau neištikimus, ale jų vis daugiau ir daugiau viso iki už viso visas Berlynas. Dabar Hitleris iš Berlyno visai išsikraustė, apsigyveno kitur, kur apie jį bus apibudavota siena gal dar didesnė negu saugoja Stalino Kremliuje.

Dabar pasukim savo žiuroną į mūsų Lietuvą, kurią "Dirvos" redaktorius taip giria. Ir kas ten dedas: pamėčiau Lietuvos gazetą, žiuriu ir matau: ant pat pirmo puslapio atspausdinta Prezidento A. Smetonos fotografija. Smetono stovi su šautuvu rankoje, prie jo kojų ant žemės guli keli dešėtkai nušautų lavonų! Kiek ten kraujo pralieta! Penki dešėtkai kiškių ir keturios lapės guli negyvos! Kuo jos prasiškalt, kad jų kailiai turės tekti į keno nors kailinius ar kepures?

Gazietos sako kad žuikių mėšą atiduos biednuomenei, ale ar girdėję kad kas biedniokus šertų žuikiena? A?

Aš misliu ar tik ne prie vainos Smetona rengiasi, jeigu medžioti eina, kaip darydavo senovės kunigai kščiai.

KAS LAUKIA HITLERIO?

Naziai vadai svajoja ir ruošia visokius planus užkariauti Rytinę Europą.

Tuo tarpu pačioje Vokietijoje, kaip aprašo Dr. Rudolph Wittenberg, eina kitas požeminis judėjimas išversti Hitlerį su jo visais naziais.

Anot Dr. Wittenbergo, tame prieš Hitlerį judėjime įsivėlė pora milijonų Vokiečių, kurie savo darbą varo nuostabiai sumaniai, drąsiai ir pasiryžusiai.

Dr. Rudolph Wittenberg šitaip tą veikimą apipasašo: Šeimininkės maisto gamini mo knygoje gali užtikti lapelį kuris šaukia "Šalin Hitleris!". Eidamas gatve, sukdamas aplink kampą, gali pajusti kad tau kas į delną įkišo lapelį, ir iki spėsi apsižvalgyti, lapelio davėjas bus pradings. Jame bus aprašyta tikra bedarbės padėtis Vokietijoje.

Per tris savaites Hitlerio slapto policijos Gestapo vadovybė laužė galvas kaip Berli no šaligatviuose galėjo atsirasti raidės "Hitleris Reiškia Karą". Tik paskiau surasta kad daugelio automobilių apaciose randasi toks prietaisas kuris tas raides užspaudžia, lyg guminė antspauda ant popierio, kada tik automobilio važiuotojas užveda koją paspaudimui stabdžio.

Net tarp garsių "šturmkarėvių", kurie manyta esą ištikimi Hitlerio sekėjai, veikia daugybė požeminių jo priešų.

Man prisiejo apleisti Berli ną, mano gimtinį miestą, nes galėjau patekti į koncentracijos stovyklą. Aš nuvykau į Frankfort. Ten patyriau kaip tie "šturmkarėviai" dirba.

Pirmas dvi valandas išrodė kad Frankfurte aš esu vienu vienas. Išrodė kad galėsiu užmirst apie Hitlerį ir jo slaptą policiją.

Staiga, einant gatve, išgirdau užpakalyje žingsnius. Neatsisukau pažūrėti kas ateina, tik žvilgtėčiau į didelį lango stiklą, kuriame patėmėjau kad prie manęs ateina uniformuotas "šturmkarėvis".

Viskas ką galėjau daryti tai eiti sau toliau nuduodamas nieko nematęs. Bet žingsniai mane sekė. Girdėjau juos vis arčiau ir arčiau. Perėjau skersai kelias gatves, apėjau aplink kampus, ir štai išgirstu arti užpakalyje sakant: "Ko tu taip bėgi?"

Turėjau atsigryžti ir pamatčiau rudoj uniformoj vyrą su dviem žvaigždutėmis apikaklėje, kas reiškia aukštesnįjį.

"Aš turiu skubėti su reikalu", pasakiau nenuoduodamas kad ko bijausi.

"Eik su manim", tarė jis. Ir aš turėjau eiti su juo. Mūsų ejom tuščia gatve, jis stovėjo ir pažūrėjo į mane, šypsodamasis.

"Klausyk, jeigu neklystu, aš mačiau tave Berline. Nepaisyk šio mano rudo skarmalo. Jei nori išlikti gyvas skubėk kuogrečiau iš šio miesto. Slaptoji policija tavęs įieško."

Aš priešinausi, manydamas čia koks kitas šposas, bet tas vyras mane ragino apleisti šį miestą.

"Gerai, jeigu tu įsakai aš išvažiuosiu", tariau jam.

"Buk atsargus", jis tarė nu-

Taigi, ištiesų, ištiesų sakau jums, sviete niekur ramybės nėra: mes užgimėm, radom baudžiavą, radom Muravjovą, Kražių skerdynes, Japonų-Rusų karą, revoliuciją, Amerikoje radom streikus, muštynes, ir sugyvenom dar didesnių ir baisesnių vainų, ir turbūt taip bus kad kiekvieną mus į duobę leidžiant, kuriame nors pasaulio krašte armo tos ir oro bombos pyskės, mums paskutinę garbę atiduodamos!

sišypsodamas, ir nueidamas į kišo man į kišenių lapelį. Garsiai ištaręs "Heil Hitler", jis dar kartą nusišypojo ir pasišalino.

Kada buvau visai vienas, atskleidžiau tą lapelį pažūrėti. Jame buvo mimeografu spausdinti žodžiai: "Vade, kur ta laisvė kurią mums žadėjai? Kur panaikinimas turčių, ką buvai pradžėjęs?"

Taipgi buvo aprašoma prievatinis gyvenimas nazių vadų, ir nurodymas kaip susisiekti su slaptais veikėjais prieš Hitlerį ir jo tvarką.

Neužilgo po tokių lapelių paplitimo tų "šturmkarėvių" skaičius buvo sumažintas nuo 3,500,000 iki 400,000 vyrų. Aš turėjau progos susidurti su keletu tų pavarytųjų.

"Mes daugiau nereikalingi", sakė jie. "Mus jie panaudojo tik laimėjimui savo siekimų žadėjo rojų."

Tikrėybėje, Hitlerio rudmarškinų armijos sąlygos darosi blogesnės kasdien. Jiems moka tik apie markę (apie 25 centus) į dieną ir jų visi rubai yra ta ruda uniforma. Mačiau juos dirbtuvėse, parkuose, visokiose kitokiose vietose — vis toj rudoj uniformoj. Daugelis dar laikomi sargais darbininkų, socialistų, komunistų, žydų, liberalų koncentracijos stovyklose. Bet net ir ten jų mintys pasikeitė.

Vienoje tokioje koncentracijos stovykloje vienas uniformuotas nazis pareiškė nelaisvui: "Žinau kad mes apsiėjom

su jumis kaip su gyvuliais. Mes buvom verčiami. Bet mes ištikro nežinom ką mes darėm. Mums jau to užteko, už kelių metų ir mes busim su jumis".

Jeigu jį būtų kas nugarde, tas nazis būtų pats atsiduręs kitoje stovykloje, įsteigtoje baidimui pačių "šturmkarėvių". Joje, buvę kitų sargai ir kankintojai patys kankinami kitų, aukštesnių už juos, kurių apikaklėse prisiuta keturių žvaigždutės.

Ten, toje nubaustų nazių stovykloje, taipgi plinta visokie slapti raštai prieš Hitlerį. Naziai dabar kovoja patys tarp savęs — tie kurie pašalinti prieš tuos kurie dar turi vietas.

Paveizdan, pats Hitleris, kada jis nušovė savo ilgametį artimą draugą, Ernst Roehms, Birželio 30, 1934 metais, pasakė jog vienatinė išeitis buvo atsikratyti savo priešininko jį nušaukiant.

Bet tas priešingumas tęsiasi ir plinta. Nesenai vėl tapo areštuota eilė aukštų nazių viršininkų, kurie iki tol buvo skaitomi ištikimiausi Hitlerio leitenantai.

Tačiau jų vardų Vokiški laikraščiai nepaminė. Kas jie nesužinosi, patiri tik per požeminius gandus ir požeminius laikraščius.

Toks požeminis judėjimas privedė Hitlerį įsakyti pertvarkyti Vokietijos baudžiamuosius įstatymus, pritaikyti kad galėtų bausti kada ką nori.

Skaitęs.

KAIP LIETUVOS KAREIVIAI LEIDŽIA LAISVĄ LAIKĄ

KURIE YRA VIEŠPATIES PUSĖJE

Taigi šv. Raštas aiškiai parodo kad taikos pasiuntiniais yra ištikimieji Kristaus Jėzaus pasekėjai. Nei vienas negali tarnauti dviem valdovams, nei vienas negali būti Viešpaties pusėje ir tuo pačiu laiku būti Velnio pusėje. Velnias yra šio nedoro pasaulio dievas. Skaitytik Biblijoje 2 Cor. 4:pr. 4. Velnio organizacija skelbia karą ir dalyvauja kruvinose kovose. Dievas pasakė: Neužmušk.

Ramybės Kunigaikštis yra Dievo organizacijos galva, jis ir jo pasekėjai nori taikos ir apsaugo ją. Jeigu kuris žmogus savosi esąs Ramybės Kunigaikščio atstovu ir tuo pačiu laiku skelbia karą ir ragina vaikus eiti į karą, tada turime aiškiai suprasti kad jis netarnauja Dievui bet velniui. Mielie broliai ir seserys, turime mastyti apie tuos dalykus.

Šv. Raštas tą parodo: Jėzus Kristus, didis Ramybės Kunigaikštis, prisakė savo pasekėjams skelbti teisybę ir nedalyvauti su tais kurie pralieja žmogaus kraują. Apr. 8v. 18:pr. 4. Skaitytik Biblijoje, ten kalba apie jos slo-

gas kokios bus duotos to kurio klausote: nuodėmėi vedančiai į mirtį ar paklusnumui prie Dievo teisybės.

Biblijos studentai skelbia pasauliui kad Dievo karalija prisiartina, todėl mes sakom kad tas Kristus Jėzus bus karalium. Aš atsisaukiu į tikybų vadus prašydamas kad jie apsauktų žmonėms jog dangaus karalystė prisiartina ir kad ramybė ir išganymas gali būti atsieltas tik per Kristaus karaliją, bet ne mirtino žmogaus galybę. Prašau jų rimtai stovėti Viešpaties pusėje ir tarnauti savo Karaliui Jėzui Kristui.

S. B. S. D.
Skelbia W. F. Shimkus,
Cleveland, O. (Skelbimas)

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajieškojimai, padėkos laiškai, galima patalpinti šia kaina:

50c už vieną kartą
3 kartus už \$1.00

Priduokit gatavai parašę "Dirvos" Administracijai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

"Patyrimo Balsas"... žmogus su milijono dolerių gerkle griėžtai laikosi lengvo užsirūkymo

"Mano balsas yra mano karjera. Jis yra ikrėpęs daugiau, kaip penkiems milijonams žmonių pasipasakoti rian savo asmenes problemas. Per 25 metus, pradžioje ant paskaitų estrados, ir po to per radio dėl savo gerklės niekad nesusi apleidęs nei vieno pasirodymo. Aš esu pastovus rūkytojas, ir kadangi mano gerklė ir mano balsas yra nepamainomais mano karjerai, tad aš griežtai laikauis lengvo užsirūkymo. Luckies aš atradau lengvą užsirūkymą ir kartu puikiu tabakų pasitenkinimą... ir štai kodėl Lucky Strike buvo mano pasirinkimu per 14 metų."

"The Voice of Experience."

MILIJONŲ RADIO
KLAUSYTOJŲ DRAUGAS IR PATARĖJAS

PUKIAUSIAS TABAKAS—
"DERLIAUS GRIETINĖ"

Nesenai buvo padaryta savarankiškas tyrinėjimas tarp profesionalių vyrų ir moterų — advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. Iš tų, kurie pasisakė rūką cigaretes, daugiau negu 87% pareiškė, jog ypatiskai jie labiausia mėgsta lengvą užsirūkymą.

To pamėgimo protingumą patvirtina "Patyrimo Balsas" ("The Voice of Experience") ir taipogi kiti vadovaujanti radio, scenos, filmų ir operos artistai. Jų balsai yra jų turtas. Štai kodėl tiek daug iš jų rūko Luckies. Jūs taipogi galite turėti Luckies — lengvo užsirūkymo, laisvo nuo tūlių šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtino "It's Toasted" proceso gerklės apsaugą. Luckies yra malonūs gerklėi.

Lengvas Užsirūkymas "It's Toasted"—Jūsų Gerklės Apsauga

PRIEŠ KNITEJIMUS—PRIEŠ KOSULI

Copyright 1937, The American Tobacco Company

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KODEL JIE BAISUS?

Lenkai mėgsta pasauliui pasakoti kad Vilniaus krašte Lietuvių nei su žiburiu negalima rasti. Jei ir yra keletas, tai gyventojų dauguma vistic "Lenkai". Todėl Angliškiems laikraščiams sunku suprasti kam Lenkai dabar tiek smarkiai Lietuvius tame krašte persekioja. London Observer, pavyzdžiui, rašo:

Telkiasi įrodymai kad ilgai snuduriavęs Lietuvius Lenkų ginčas vėl išbudo, ir tai tokiu būdu kuris santikis Rytų Europoje dar labiau supainioti grėsia. Ir vėl viso ginčo vidurys Vilnius. Nuo dienos kada Želigowski Vilnių paėmė, prasidėjo ilgi Lenkų bandymai Lietuvius kultūrą ir tradicijas šioje Lietuvos sostinėje sunaikinti. Bet dabartiniai persekiojimai Lietuvoje sukėlė didesnio nerimo negu pirmiau. Lenkų laikraščiai praneša apie uždarymą Šv. Kazimiero draugijos, nes ji, esą, buvus Lenkijos valstybei pavojus. Lietuvius dienraštis "Vilniaus Rytus" konfiskuoja. Žymūs Lietuviai ir jų organizacijos krečiamos ir daroma areštai, nes kaltinama apsilenkimais su Lenkijos įstatymais apie pinigų įvežimą ir išvežimą. Lietuviai sako, jau uždaryta 130 mokyklų, 70 knygynų ir apie tiek pat visokių draugijų. Faktai rodo kad norima sisteminiu būdu Lietuvius elementus Vilniuje sunaikinti. Ypatingo rūpesčio kelia neišaiškomas nesutikimas tarp Lenkams priprasto tvirtinimo buk Lietuvius elementas nežymus, ir tų griežtų žygių kuriais dabar kovojama prieš tariamą to nežymaus elemento pavojų Lenkijai.

Lenkų proto ištisų sunku suprasti: čia jie tvirtina kad Lietuvius Vilniaus krašte nėra, čia visa policijos ir kariuomenės galia gula tuos Lietuvius spausiti, nes esą jie grėsia valstybinę tvarką sugriauti! Gyvenimo faktai Vilniaus krašte, matyti, stipresni negu Lenkų propagandos žodžiai. Lietuvius elementas ne tik žymus, bet auga.

V.

BAIMĖ UNIJOS

Senatorius La Follette, Senato civilinių laisvių komiteto pirmininkas, skelbia kad General Motors korporacija visokiems darbininkų organizavimosi persekiojimams, spiegamumui jų veikimo, nuo Sausio 1, 1934 metų iki Liepos 31, 1936 metų, išleido \$837,764.

Taipgi sumini kitas korporacijas kurios išleido po šimtą suvirš tukstančių dolerių sekiuojimui darbininkų organizavimo veiklos.

Vietoj gerinti darbininkų buvį ir tuos pinigus išmokėti darbininkams, didžiosios korporacijos mēto pinigus persekiojimui savo darbo įiegi, kad nesusiorganizuotų.

S. E. Vitaitis, "Tėvynės" redaktorius, serga. Buvo susirgęs anksčiau, vėl atsitaish, bet dabar, "Vienybė" praneša, vėl ji liga suėmė. Linkėtina greito pasveikimo.

BEDARBĖS APDRAUDA

Bedarbės apdraudos įstatymu apimtų darbininkų skaičius šioje šalyje jau siekia 17,943,000, arba 80 nuoš. viso tos apdraudos programos.

Jau 35 valstijos pravedė savo įstatymus prisitaikydamos prie Federalio Socialės Apdraudos įstatymo.

Federalis įstatymas nurodo kad įstaiga kuri samdo aštuonis darbininkus ar daugiau turi mokėti valstijos bedarbės apdraudos kason nustatytą mokestį. Nekurios valstijos padarė savo priedus, reikalaujamos kad ir darbininkai mokėtų tam tikrą dalį į bedarbės apdraudos fondą. Tokių valstijų yra dešimt.

Veik visos valstijos nusištačiusios nemokėti daugiau per \$15 bedarbės pensijos, daugiausia gi kalbama apie minimum \$5 į savaitę.

ORO PAŠTAS per Atlantiką ruošiamą pradėti ateinantį rudenį, apie Lapkričio 1 d. Rengiami milžiniški pasazieriniai lėktuvai, kurie skraidys tarp New Yorko ir Southamp-tono du kartu savaitėje.

A U Š R A
(J. Miliauskas-Miglovara)

Aušta aušrelė, tek saulelė
Ir balta dienele greit atvyks.
Linksmi žibės mums ta šalelė,
Kai tamsi naktis čia išnyks.

Švieski, aušrine, kol tau laikas,
Kol balta dienele neprabus:
Švieski kol diena sens ir vaikas
Iš po ilgo miego nesukrus.

Puskit, vėjeliai, skaidriu oru —
Medžiai ir žolelės mums žydės.
Mes neturėsime pikty norų,
Kad mums vasarėlė vis kvepės.

Lauksime turtingo gero laiko
Prie darbų darbėlių šilumoj.
Laimė gerybių duos be saiko
Toj mūsų šalelėj mylimoj.

Dvasios galybė gentėj nenyksta:
Gentė jų amžių užlaiko;
Savo keliu ji per amžius vyksta,
Nors jos gyvybė priespudis draiko.

Taip ir Lietuviai, tamsoj slopinti
Per daugel metų, dvasia gyvena;
Nors nebistengė savęs apginti,
Lietuviais gimė, auga ir sena.

Kad jau tamsybės greitai prabudo:
Gentė su baime greitai prabudo:
Greitai Lietuviai, kaip tai privalo,
Visi išvieno drąsiai sujudo.

Viens netikėtai "Aušra" pragydo,
Visi išgirdo, džiaugsmo įgavo.
Viltę šviesybės visi išvydo,
Visi gentystę šlovina savo.

ZINAU...

Zinau aš mergele, žinau tikrai vieną,
Jos akučių žvilgsnius vis-regiu kasdieną.

Zinau aš darželį gėlelių prisėta,
Zinau mergužėlę širdies numylėtą.

Truksta man dainelių viskam apdainuoti,
Truksta ir žodelių viskam išrokuoti.

Čia gėlytės baltos, čia mėsivi žiedeliai,
Čia akutės žydrios, ugningi žvilgsneliai.

Kur gi dar lėlijos, jurginai raudoni,
Dainelių akordai, šypsena maloni...

Jokniunai. J. Januševičus.

LAIKAI TIKRAI PAGERĖJO

1936 metais laikai buvo žymiai geresni negu 1935 metais. Tą patvirtina ir federalės valdžios išdo in-eigos.

1935 metais pajamų iš visų šaltinių buvo \$3,787,336,000, o 1935 metais — \$3,359,229,745.

Tai gi 1936 metais pajamų buvo \$428,106,315 daugiau.

NORI MOKYTI BEDARBIVS

Yale universiteto prezidentas James Rowland Angell sako: Amerika priva-lo pasirupinti duoti mokslinimosi progas savo bedarbiams, ypatingai jaunimui.

Jo nuomone, kiekviename mieste galima būtų surasti būrius gabesnių, talentingų vaikinių ir merginių ir tiecti jiems atitinkamą mokslą arba meną, kad galėtų prisiruošti ateičiai tuo laiku kai nėra darbų.

Lenkijoje norima įsteigti valdžią panašiai kaip Lietuvoje, nes partijų partijos ir jų peštynės prie nieko nepriveda kaip tik prie didesnių naminių vaidų.

Ponai Lenkai amžinai sekė Lietuvius, paseka ir dabar.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

★ I VOKIEČIUS pasižiūrėdama, Europa nerimsta, nes nežino kokia košė jų vadai verda. Gali būti, tos ruošos tikslą apkepūrėja vieno, gerai savo tautą pažinusio, Vokiečio pasakymas: "Kada Dievas pasaulį tvėrė, tai Francuzams atidavė žemę, o Angliams jurą. Vokiečiams nieko kito neliko, tik debesiai." Iš debesų, aišku, pragyventi negalima.

★ GYVENK PATS, ir leisk kitam gyventi. Pasaulis būtų kur kas ramesnis, jei didžiųjų valstybių vadai šio liberališko principo laikytųsi. Pavyzdžiui, didžiosios valstybės Europoje, savo reikaluose pasinėję, nerado laiko į Balkanų valstybių gyvenimą kištis. Ir tas "Europos skaudulys" pradėjo gyti! N. Y. Times korespondentė, Anna McCormick, sako: "Ramybėje paliktos, Balkanų valstybės pradeda bendrą kalbą rasti, ir šią valandą jos sudaro gražios taikos salą. Jei didžiosios valstybės jas dar meta-kita ramybėje paliks, gal gims senai laukta Balkanų valstybių sąjunga, kuri Europos orkestrė ims didelės valstybės smuiką griežti."

Laimingi būtų ir Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojai jei didieji kaimynai nutartų juos griežtoje ramybėje palikti. Bet žmogaus tokia prakeikta įgimtis: vis nosį kišti kur jo niekas neprašo. Pasižiūrėkime štai, į kai kuriuos mūsų Lietuvos Amerikoje: nei moralės, nei pilietinės galios neturi, bet gi kišasi į Lietuvos vidaus reikalus, ir moko du milijonų Lietuvos piliečių kaip savo nepriklausomą valstybę tvarkyti, nors kai kurie nė savo liežuvių, mandagumo ir padorumo dėsniais, nemoka sutvarkyti!

★ I RUSIJOS teismus ir politines bylas pasaulis žiuri dideliu nepasitikėjimu. Dabartinis Francijos ministerių pirmininkas, socialistas Leonas Blum, po taip vadinamos "socialdemokratų bylos" Maskvoje, 1931 m. sakė: "Mes tikėjome, socializmas busias šviesioji gerumo, laisvės ir susipratimo pergalė, bet Stalino teroras prie dorinio sugedimo pridėjo dar ir kažkokį proto suirimą". Jis tada stebėjosi iš visokių "prisipažinimų", kuriuos kaltininkai net pasididžiūdami į teisėjų ausis pylė, ir kuriais taip' pakviopio Zinovejevo, Kamenevo, Piatakovo ir Radeko bylos. Bolševikų policija, matyti, žino budus kurie ir Ispanų inkviziciją pralenkia, nes jų aukos "prispažinimuose" rodo kokio tai proto suirimo ženklų. Laisvoje šalyse, kaltininkai ginasi iki paskutiniųjų. Pilna 1931 metų bylos aprašyma galima rasti Anglijos darbo partijos leidistoje knygtėje. Ją perskaičius, susidaro įspudis kad visa byla tai Stalino šnipų iš grynų prasmianamų išvirta košė. Gali būti, ta pati košė ir naujose bylose. Paprastam piliečiui tik ši išvada galvon ateina: kada viena partija ima valstybės teismus tvarkyti, sudiev piliečio sąžinės laisvė ir teismo teismingumas! Taip Rusijoje, taip Vokietijoje. Kiekvieno piliečio reikalas yra teismo nepriklausomybė nuo valstybės vadų galios ginti iki paskutiniųjų.

PASTABA: Šiame puslapyje telpiančios eilės, "AUSRA", yra vienos iš daugelio eilių parašytų knygnešio J. Miliausko-Miglovaros, kuris neseniai mirė Šiauliuose. Eilės perspausdinamos iš "Trimto".

"Dirva" dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas, platinkit jį tarp savo draugų.

DR. BASANAVIČIUS LIETUVIŲ TAUTOJE JO 10 METŲ MIRTIES SUKAKTUVES MININT

IDOMŲ PADAVIMAI IS DR. JONO BASANAVIČIAUS GYVENIMO

VASARIO 16 dieną visa Lietuva ir viso pasaulio Lietuviai iškilmingai minėjo Lietuvios tautos Patriarko Dr. Jono Basanavičiaus mirties 10 metų sukaktuves. Ta reikšminga proga, reikalinga plačiau pažvelgti į Dr. Jono Basanavičiaus gyvenimą ir jo didelius darbus, kurie visi buvo skiriami Lietuvos nepriklausomybei iškovoti ir Lietuvius tautai išvesti į laisvą ir laimingą gyvenimą. Tai buvo, galima sakyti, vienintelis šio mūsų tautos patriarko gyvenimo tikslas, kurio jis visą laiką atkakliai siekė ir kurį jam pavyko įgyvendinti bei susilaukti nors dalinų savo darbų vaisių.

Jonas Basanavičius gimė 1851 metų Lapkričio 23 d. Vilvakiškio apskrityje, Bartininkų val., Ozkabalių kaime. Graži ir poetiška Ozkabalių apilinkė, išmarginta pilikalniais, gausi senųjų žmonių padavimais, darė didelę įtaką būsimam Lietuvius tautos atgijimo tėvui. Jis pats apie tai sako: "Tokiam dailiam, kalnuotame krašte, su daugybe dar 'kryžiokiškų' tradicijų, aš esmi gimęs ir užaugęs, ir ši aplinkybė, be abejo, nemenką į mano dvasią įtekme turėjo".

Pirmuosius mokslus Jonas Basanavičius išėjo pas kaimo "daraktorių", kurie anais laikais buvo madoje visoje Lietuvoje. Tačiau "daraktoriai" mažą kaimo mokslą jauną Jonelį, tėvai, norėdami matyti jį kunigui, leido į aukštesnius mokslus. Pirmiausia, jis įstojo į Lukšių pradinę mokyklą, o ją baigęs ir budamas jau 15 metų amžiaus, įstojo į Marijampolės gimnaziją. Tais laikais aukštesnėse mokyklose viešpatavo Lenkiška dvasia bei įtaka. Mokiniai buvo bandoma suponinti, kad jie skirtųsi nuo savo kaimiečių tėvų ir brolių, pamažu nuo jų nutoltų ir išėjo mokslus gimtajam kraštui jokios naudos negalėtų duoti. Drauge į mokyklą skverbėsi jau stipri Rusų samonė, kuri taip pat norėjo patraukti Lietuvius mokinius ir ilgai juos surusinti. Šios abi įtakos, be abejo, buvo labai pavojingos ir slidžios visiems Lietuviams mokiniams. Jiems reikėjo įgimto Lietuviško jausmo, kad galėtų visiems gundymams atsispirti. Bet Jonas Basanavičius visas svetimas įtakas pajiegė atstumti ir jau gimnazijoje budamas pasireiškė susipratusių Lietuvius, gyvai besidominčių Lietuvius kalba ir Lietuviška literatūra. Tai rodo kad ir toks pavyzdys: Jūnei Basanavičiui esant šeštoje klasėje, paleidus Velykų atostogoms, iš vienos apilinkės susirinkusių gimnazistų būrelis pasamdė ratus ir per Vilkaviškį išvažiavo į Bartininkus. Kelionėje Jonas Basanavičius pasiūlė draugams padainuoti ir nieko nelaukdamas ėmė traukti:

"Augin tėvas du suneliu,
du suneliu;
Augindamas labai džiaugės,
labai džiaugės..."

Nelauktu Lietuvišku dainavimu labai pasipikinto drauge važiuojančiose klasėse mokiniams, Vincas Kudirka, kuris, jau persisunkęs Lenkiška dvasia, Joną Basanavičių išvadino muziku. Bet vėliau Vincas Kudirka visados sakydavo kad šis įvykis buvo pirmutinis aktinas kuris jį paskatino daugiau galvoti apie Lietuvius, stengtis suprasti jų siekimus, pažinti ir pamilti savo gimtąjį kraštą. Jonui Basanavičiui nemažos įtakos turėjo ir jo Lietuviška susipratimą dar labiau stiprino įvairūs istoriniai raštai, kuriuose buvo iškelta ir išaukštinta didinga senosios Lietuvos praeitis. Baigdamas gimnaziją Jonas Basanavičius jau buvo tvirtas, samoningas ir susipratęs Lietuvius patriotas ir tokiu dideliu patriotu jis pasiliko visą savo gyvenimą.

1873 metų rudenį Jonas Basanavičius pradėjo studijuoti Maskvos universitete. Iš pradžių jis studijavo istorijos-filologijos mokslus, bet vėliau paėmė mediciną, ją baigė ir daugelį metų vertėsi gydytojo praktika. Tais laikais Maskvos universitete Lietuvius studentų buvo labai mažai, tačiau ir tie buvo Lenkų įtakoje. Jonas Basanavičius Lietuvius studentus pradėjo jungti į vieną būrelį, bet jokios Lietuviškos draugijos negalėjo įsteigti. Mokydamasis universitete, jis pasireiškė ir spaudoje, rimtai nagrinėdamas Lietuvos praeitį ir Lietuvius tautosaką. Tai, žinoma, jį iškėlė į Maskvos studentų viršūnes, o jis pats į save atkreipė rimtų mokslininkų dėmesį. Kartu jie sekė kiekvieną Lietuvius gyvenimo reiškinį, pats džiaugdamasis bent koku nors ir visai mažu Lietuvius laimėjimu.

1879 metais Jonas Basanavičius baigė Maskvos universitetą ir tapęs gydytoju apsigyveno Bulgarijoje. Šioje svetingoje šalyje jis išgyveno 25 metus. Čia jisai parašė eilę mokslo ve-

kalų iš medicinos srities, čia jis pradėjo rūpintis ir Lietuvos bei Lietuvius tautos likimu. Pirmiausia jis pasidarė nuolatinis ir artimas Prūsų Lietuvninkų laikraščio "Naujojo Keleivio" ir "Lietuviškos Žeitungos" bendradarbiu. Bet šie laikraščiai buvo daugiau religinio turinio ir i tautinius Lietuvius klausimus mažai tesigilino. Dr. Jonas Basanavičius Bulgarijoje išgyveno iki 1882 metų. Tais metais jis persikėlė į Čekoslovakijos sostinę Pragę, kuri yra tampriai susijus su pirmutiniu Lietuvius tautinio laikraščio "Aušros" pasirodymu.

"AUSROS" PRADŽIA

Laikraščio "Aušros" steigimo mintis Dr. J. Basanavičiui buvo kilus dar 1881 metais. Jis tada pradėjo susirašinėti su A. Višteliausku ir J. Mikšiu. Tačiau dėl daugybės kliūčių šis reikalas negalėjo būti greitai išspręstas. Pagaliau, 1882 metų pabaigoje, jau gyvendamas Prahoje, Dr. J. Basanavičius galutinai nusprendė leisti "Aušrą". Apie tai jis tuojau pranešė A. Višteliausku ir J. Mikšiui. Šie abu veikėjai jo nusistatymui karštai pritarė.

Pirmutinis laikraščio klausime buvo raštai. Dr. Jonas Basanavičius jau turėjo šiek-tiek prozos ir poezijos. Viena-kita dalykėlių naujam laikraščiu buvo parašę ir Višteliauskas bei Kun. Narkevičius. Be to, dar buvo pasizadėję bendradarbiauti ir kiti susipratę Lietuviai: Dr. Jonas Šliupas, Dr. Vincas Pietaris, V. Dagilis ir kiti. Žodžiu, laikraščio raštų klausimas buvo maždaug išspręstas. Su administracija irgi nebuvo didelių kliūčių, nes Prūsų Lietuvoje, Ragainės mieste, gyvenęs J. Mikšas pasiėmė eiti administratoriaus pareigas. Netrukus pradėjai atsirado ir pinigų. Juos sumetė Dr. J. Basanavičius, Šernius, A. Višteliauskas ir kiti. Už tuos pinigus ir buvo pradėta spausdinti "AUSRA".

1883 metų Sausio 28 d. Dr. Jonas Basanavičius parašė "Aušrai" istorinę ir nepamirštamą prakalbą. Apie tai jis sako: "Parašęs ją ir skaitydamas žodžius, kaip 'aušrai' auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau prašvistų ir Lietuvos dvasia, gaudžiai apsi-vertėčiau ir iš akių byrančiomis asaromis suslėpinau rankraštį. Tartum aš tuomet prajaučiau kad šitie iš gilumos širdies kilusieji žodžiai užgaus jautresnių Lietuvius širdis ir sukelis juose tėvynės ir savo kalbos meilę be kurios nei koks tautos atsigavėliavimas negalimas".

O toji prakalba tai yra šauksmas į tautą, tai Lietuvius tautos deklaracija, kuriai tuomet kiekvienas susipratęs Lietuvius nei kiek neabejodamas būtų prisiekęs. Tai Lietuvius tautos atgijimo testamentas. Jame rašoma:

"Per ilgus tuos amžius, mūsų giminė buvo paniekinta ir prispausta, jog už tiesą dyvytis reikia kad tik per Viešpaties malonę ji iki šiolei dar gyva liko. Senovės gadybės apgyvenus kuone dvigubą žemės plotą, ji šiandien taip didelė visose šalyse susimažino jog prilygtų tik-tai šešėliui senosios mūsų Lietuvos. Tas sunykimas mūsų tautai ausidavė ypačiai dėl to jog daugumas Lietuvius parubežiuose su kitomis tautomis gyvenančių pasisavino per ilgus amžius svetimas kalbas". Ir kiek toliau sako: "Juk ir mes esame tokie pat žmonės kaip ir mūsų kaimynai, ir norime visomis teisėmis, prigulinciomis visai žmogystei, lygiai su mūsų kaimynais naudotis. Tarp tokių teisybių pirmutinė būtų ta kad Lietuvoje Lietuviai mokslą ir apšvietą Lietuviškose mokslynėse gautų."

Dar kiek toliau istorinėje prakalboje rašoma: "Jau daug šimtų metų praėjo kaip paliovė Lietuvos giedruotose padangose spindėjus žvaigždėlė, kuri mūsų tėvų tėvams švietė; tarsi, neprarėgima ukana apsiaut mūsų linksmą senovę žemę; visokie vargai ir sunki ilga verguvc išdidė iš atminties mūsų paminėjimus laimin-gesnio ir nevargingo gyvenimo; kuomi mes senovėje buvome ir tikrai retoje dainoje ar pasakoje randi paminklą minavotą iš praeities mūsų. Liko dar kalba mūsų garbinga, apie kurią mes galime drąsiai su mokintu vyru ištarti: Kalba yra mūsų istorija; šiaip viskas pragašo, o ir tas mūsų vienintelis skarbas—kalba—taipgi nyksta." (Bus daugiau)

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninynkas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisijuntimu \$1.00.

REIKALAUKIT "DIRVOJE"

Parašė K. S. Karpis

D V I S E S E R Y S

(Tęsinys iš pereinamojo num.)

Štai gryžta Andrius iš Raudondvario — ir su juo kartu atėjo linksmas, lipšnus Ignacas. Jis rado priežastį lydyti savo poną į businčios ponios namus, bet jo pasalingas geismas buvo pasižvalgyti apie Verutę.

Vos pribuvęs, jis pirmutinis priėjo prie tos jaunuolės ir apkabindamas ją viena ranka per petį, kita paglostydamas ją pasuko jos veidą į save, prajuokiniui. Jam tas viskas taip tiko kad nei kiti nei Verutė nieko nesidarė dėl to. Visai kas kita tame vaizde būtų pasireiškę jei taip būtų pasielgęs Andrius, nors jis to labai troško. Ir ji, Andriaus apkabinta, būtų paraudonavusi ir balus, ne taip sau pasišpysojus kaip Ignacui.

Atjojant, "kipšas" savo visokiais gudravimais ištraukė iš Andriaus žodį kad jam Verutė labai, labai patinka, o Marce jis ima tik pildydamas savo tėvo norą... Andriaus išsikalbėjimas davė Ignacui galimybę nustatyti savo tolimesnį apsiėjimą Giedraičiuose.

Dvare viešėdamas, jis buvo pašėlusiai linksmas, šnekus, lipšnus prie visų moterų, kurio juokai ir šposai joms patiko, taip kad Andrius, neturėdamas progos į Verutę nei gerai pažūrėti, su jos tėvu nušaliai rimtai kalbėjosi, visą laiką užsilaikydami šaltai, gal but net pavydu apimtas del Ignaco perdidėlio lipšnumo prie jos.

Ilgai nesugaišęs, Andrius išsirengė į Kėdainius, bet Ignacas, kuris kunigaikštienėi buvo didelis "ukvedystės reikalų žinovas", jos prašomas liko duoti nekurių patarimų Giedraičiui ir jo ukvedžiui.

Vėl jam pasitaikė proga prilysti prie Verutės, ir jis prašė:

— Panelė šiandien buvai tokia linksmą, ir Andriaus visai nepaisėi... nors andai sakei jį labai mylinti...

— Aš, ponas Ignacai, negalėjau prie jo... — susimaišius aiškintis jį.

— Žinau, žinau, Verutė... O jis, matai, išėjo sau... nei gero žodžio...

— Išsikubino... Reikalai... aš suprantu...

— Ne, panele... — įterpė jis savo sugalvotam darbui reikalingą kiršinantį sakini: — Aš patyriau jį: jis tave tik pazerzino, pamėgino. Jis visu keliu man iš to juokėsi...

— Ne, tas netiesa, ponas... — nusigandus vos nesusuko mergaitė.

— Aš tą geriausiai žinau... Mane net papiktino jo pasielgimas su tavim: vieną dieną bučiuoja, antrą jau nepažysta tavęs... Kareivis, svieto perėjūnas...

— Tas netiesa, aš nenorėčiau tam tikėti... — spyrsi Verutė.

— Nenorėtum? O ar jis nevengė tavęs, ir ar ne keistai šnairavo į tavo pusę? Ko jis buvo toks šaltas ir suniūręs? Ar nepatėmijai to?

— Patėmijau... mačiau... Dabar suprantu... — Nuaidėjo sunkus atdusis jos krutinėje. — Ačiu, ponas Ignacai, už pasargą... Žiniosiu kaip laikytis ateityje...

— Iš kitos pusės, jam juk taip ir pridera užsilaikyti. Jis rupinasi apie savo gyvenimą su panele Marce; plačiai apie tai su jūz tėveliu ir kalbėjosi, be abejo... Jei tėvas pajutų tave su Andriumi, ir ta žinia pasiektų kunigaikštį Radvilą, daug nemalonumo būtų... O ką pasakytų pati Marce! Neduok Dieve! — prišnekinėję "kipšas" jai visas tikrojo gyvenimo baisenybes, kurių Verutė dar nežinojo.

— Ponas Ignacai, prašau užtylėti tai nuo mano sesutės... Andrius lai pasilieka tik mano vienos širdyje ir tavo žinioje... — prašė nusivylus mergaitė.

Ir tuoj, apimta sielgraužos, kurią jai "kipšas" sukėlė iki aukščiausio laipsnio, ji karčiai apsiverkus pabėgo nuo jo.

Daug netrukęs, Ignacas gavo progą prisigretinti prie Marčės, kuriai daug tuščių pagyrų iškūręs, pridėjo:

— Dar turėčiau panelei ką pasakyti, bet bijau...

To ir reikėjo: jis žinojo kaip sukelti moteriškoje susidomėjimą. Marce nepalaido Ignaco iki privertė jį pasakyti tai ką jis labai norėjo jai išpasakoti, bet gudriai

laikėsi, nuduodamas baime, kad tik Marce daugiau ir labiau susidomautų.

— Jeigu taip panelė Marce verti, — prabilo jis, atsargiai apsidairydamas, — pasakysiu, bet už tų žinių paskleidimą kitiems pati pasiimsi atsakomybę... Aš niekam, o niekam daugiau neišdriusiu pasakyti...

— Sakyk, sakyk, ponas Ignacai... aš moku paslaptis užlaikyti, — spyrė jį Marce.

Ir Ignacas "Kipšas", savo gudriai sumanytu būdu, pasakojo jai apie Verutės įsimylėjimą į Andrių, nurodinėdamas kaip labai tas supykintų abu kunigaikščius, apsakė kaip jis tai susekė, tik kaltino Verutę, Andriui jokio užmetimo nedarydamas ir nepamindamas visko ką žino: apie jų buvimą piliakalnyje ir kitas smulkmenas. Patardinėjo jai ateityje žiūrėti kad Verutė neturėtų progų prie Andriaus prieiti, pereiš jai "užsidegimas", ir viskas bus gerai...

Marce užsidegė pavydu. Nuo to laiko ji ėmė nekęsti savo sesers, su ja šiuokščiai apsieidinėti, ir Verutė pasijuto lyg atstumta tos šeimos narė, kuriai vienatinis žinomas prijaudėjas ir suramintojas buvo tik pats "kipšas"...

"KIPŠO" PINKLESE

NEPRAEJUS savaitei laiko, vieną popietį Ignacas Malickis vėl atsirado Giedraičių dvare. Jį pasitiko garsiai, dar toli iš kranto nusileidžiantį, dvaro šunes, kurie vis labai jį puldavo, lyg visai dar nebūtų gavę jo apuostyti. Kada jis prisistatino prie vartų, šunes lojo net ant vartų šokdami.

Marcei net nesmagu pasidarė pamatęs savo businčio dvaro ukvedį jos tėvo šunų taip puolamą, ir jį ėmė šūnis barti ir teisintis jam kad per klaidą jie taip garsiai ir piktai jį "pasveikina".

Ignacas suprato kad jam liko dar gero kokių padirbėti iki suėis į pažintį su dvaro šunimis. Jis, prie Marčės budamas, tuoj ir pradėjo šunims gerintis ir rinkdamas iš kišenių trupinius dalino kaip tik kuris suo arčiau prie jo priejo.

Negailėjęs gražių, pagiriančių žodžių Marcei, Malickis paklausė ir apie jos seserį:

— Kaip panelė Verutė? Ar joje ką nutėjimai?

— Nereikėjo nutėmyti, aš ją prispyriau ir jį pasisakė!... — atsakė vyriškai Marce.

Malickis velniškai sau vienas nusišpysojo. Reiškia, nuo dabar Marce sergsti savo seserį nuo Andriaus savais tikslais, "kipšas" savais.

— Bet gink Dieve, panelė neprasitarė jai kad aš apie tai tau papasakojau? — susirupinęs klausė jis.

— Ne, ne, ponas... Aš pati savu būdu ją iškvosiau...

— Taip tai gerai. Aš nenoriu į jus reikalus būti įveltas...

Svetį pajutus, tuoj ėjo artyn ir Verutė, ir Marce juos palikus nuėjo sau. Taip Ignacui ir reikėjo. Jis užkalbino ją saldziais-lipšniais žodžiais, kurie ją pralinksmino, nuo jos veido liudnamas nuslinko.

"Kipšo" smalsios akys nuolat svaidė po Verutės veidą ir ją visą, bet ji to netėmydama, linksma ir pasitenkinus klausė jo tuščių kalbų.

— Panelė Verutė šiandien puikiai atrodai... — pataikytu balsu ištare jį.

— Ačiu, ponas... Tik iš tavęs aš gražų žodelį galiu išgirsti... Kiti visi mane tik bara, Marce tiesiog pyksta...

Ignacas vėl nusišpysojo sau vienas.

— O kur šiandien ponai? — klausė jis.

— Babbuose, su reikalais. Gryš vakarop... — paaiškino ji.

— Turėsiu palaukti pono... O iki gryš, ar panelė nesutiktum aprodyti man jūsų garsų piliakalnį?

— Mielai. Galim eiti, — sutiko ji.

— Kam eiti, panele: nujosim; mano arklys panės mus abu...

Verutė, kuri mergaitė budama daug kartų su vyrais ant vieno arklio jojo, sutiko su Ignaco pasiūlymu.

TRUMPOS PASTABOS

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vedėjas iš WMBQ—Brooklyn, N. Y.

PASAULIS pernai užmiršo paminti dantims šepetuko išradimo sukaktuves. Dantims šepetukas išrastas 1786 metais Londone, bet netuoj jis prigijo, nes jam labai priešinosi tų laikų daktarai. Šiandien, per 150 metų dantu šepetuką vartojus, jau iš jo sprendžiama tautos kultūra: daugiau vartoją dantims šepetuką, esi kultingesnis žmogus.

LATVIJOJ, Rygoje, leidžiamas dienraštis "Jaunakas Zinas" yra didžiausias Pabaltijo šalyse laikraštis. Jis šiomis dienomis jau sulaukė 25 metų gyvavimo. Kasdien išeina po 12 pusl., o šeštadieniais 32 psl. Turi apie 150,000 skaitytojų. Jam dirba 400 žmonių su štabu korespondentų visame pasaulyje.

IS NEW YORKO mokyklų prašalinti radikalizmo auklėjimą bus imamos griežtų žygių. Komunizmo platiniojų turi New Yorko ir Columbia universitetai savo profesorius eilese. Nuo jų ir bus pradėta valymas.

NIEKO nėra amžino. Štai bažnyčių varpai gali skambėti net 200 metų. Bet po to juos jau reikia perlėti — skambėjimas dingsta.

PASAULYJE mokslininkai ko ne kasmet atranda vis naujų gyvųjų, juos tiria, atidengia daug gamtos paslaptių. Europoje buvo skaitytos gyvųjų rūšys. Pasirodo kad Lietuvoje yra apie 300 įvairių rūšių paukščių, apie 3,000 skirtingų rūšių drugių ir apie 3,500 įvairių rūšių musių.

WASHINGTONE verda kovą. Prez. Roosevelt butinai nori adkščiausio teismo narius padidinti bent šešiais teisėjais. Daugelis politinių išrovikimais tam priešingi.

Taigi "kipšas", pasisodinęs į ant arklio užpakalyje savęs, išėjo per vartus į kelią ir tuoj pasukus dešinėn lauką dėjojo piliakalnį. Labai buvo patenkintas jausdamas jį laikantis jį apkabinus, ir vis drąsino nebijoti, laikytis tvirčiau...

Arklį palikę pakalnėje, juokaudami ir šnekučiuodami, lipo į tą statų kalną. Ignacas lipo pirmas, ir laikydamas už rankos Verutę, tempė ją į viršų paskui save. Štai ir viršūnėje! Mergaitė dairėsi, labiausia žvelgdama į tą pusę iš kur atėina kelias nuo Kėdainių ir pro Babbus atiteka iš ten Nevėžio vanduo, lyg norėdama pamatyti atjojant tą su kuriuo čia meilėje susižadėjo.

"Kipšas" visai aplink jį suko, siautė, raitėsi, godžiai žiūrėdamas. Ji jam išrodė tokia skaisči ir viliojanti kad jis vos susivaldė save. Jei tai būtų kokia baudžiauninkė, suplėšytų griebęs į savo natus. Dabar gi, su kunigaikštyte reikia elgtis atsargiai, reikia ją pripratinti prie savęs, kad ji pati viskam sutiktų.

Bandydamas valdyti save, Malickis užvedė kalbą apie Lenkijos idomybę, jos miestų puosnumą, apie didelės gražias bažnyčias, apie Karaliaus garbingumą ir didybę, kuris net Lietuvius valdo. Tas viskas tik labiau tą mergaitę prie jo jungė — ji linko kaip nendrė prie to kuris ją viliojo, nors ji to neįatė.

Vienu tarpu Verutė, besidairydama, garsiai sukvatojo.

— Kodėl Verutė taip juokiesi? — susirupino jis.

— Aš tik dabar įsižiūrėjau: iš čia taip aiškiai matyti ta vieta kur mes einam maudytis...

— Verutė mėgsti Nevėžyje maudytis? — susidomėjo Ignacas.

— Taip, mudvi su sesute tankiai va ten maudomės...

— Kaip malonu!... Ir man Nevėžis atneša to saldaus vandenėlio, kuriame tavo gražus kunelis markosi...

Verutė čia susigriebė kad ji per daug jau nuvedė kalbą į ne tą pusę, kuo pasinaudodamas Malickis ir toliau jos klausinėjo — gal but jam užėjo kokia kita gera mintis...

(Bus daugiau)

Tikėkit arba Ne

Štai iš kokios mirties išliko gyvas vienas vaikas:

Savaitė prieš Kalėdas, Kanadoje, iš Weir miestelio, Quebec provincijoje, iš bažnyčios automobiliu važiuodamas Ross Swail, 20 metų amžiaus vyrukas, susisitiko arkliais važiuojantį ukininką. Arkliai pasibaidė ir šoko tiesiog ant automobilio. Vėžimo dyselis perlinės per automobilio vieną šoninį stiklą perėjo jam per kaklą ir išdūrė kitą automobilio pusę stiklą. Vyrukas ir liko dyseliu pervertas, negalėdamas pasijudinti. Pribuvus pagalbai, abu dyselio galai nupjauti, o vyrukas nuvežtas į Montreal ligoninę, kur išimta dyselio galas iš jo kaklo, mėsos susiutos ir sulopytos, gerda sutaisyta, ir vyrukas pateistas namon.

Tokiai žinia net nesinori tikėti ir kas manytų kad taip sužeistas vyrukas galėtų pagyti. Netikėjo nei kitų vietų daktarai. Bet tai tikra teisybė. Tas vyrukas dabar skaisčios laimingiausias Kanados žmogus, o kitų miestų gydytojai stengiasi jį aplankyti ir persitikrinti jo stebuklingu išlikimu gyvu.

JAU ir Stalino tėviškės valstybė Gruzijoje prasidėjo didelis Trockistų teismas. Kada namiškiai eina prieš savo vadą — tai jau prastai.

LENKIJOS, Povsino kaime, prie Varšavos, karalius Jonas Solieskis buvo apgyvendinęs eilę belaisvių Turkų, kuriuos praminė "kruliakais". Su seniauo ten esančiais gyventojais jie labai nesutinka. Jau per 253 metus, vieni kitų nenugalėdami, iš kartos į kartą, kariauja ir jį jokia valdžia nei teismai negali sutaukyti.

Sveikinu "Dirvos" štabą ir skaitytojus iš Washington. Čia lankausi Radio reikalais. Oras čia jau šiltas, žmonės vilki tik švarkais.

Jonas Valaitis

Vasario 16, 1937.

MERUNAS

Didžiausias K. S. Karpiaus veikalas

Rusnės Kunigas nužudo savo seserį, kuri norėjo išduoti priešams savo tėvų nenugalimą pilį.

Ši ypatinga, smagi skaityti, ir svarbi istoriniu atžvilgiu knyga privalo rasti kiekvieno Lietuvos namuose. MERUNAS apysaka apima plačią Lietuvą, visus žinomus Lietuvos kraštus, beveik kiekvieno Lietuvos žinomą kampelį ir jo gyventojus prieš tūkstanti metų atgal. Kada žuvėdai užima Apuolę, visų tų Lietuvos žemių kampų žmonės eina į Baltijos pakraštį, vedami narsaus Meruno, išmušti priešus iš žemaičių žemės, ir išmuša. — Knyga parašyta lengvai suprantama kalba ta aprašymai tokie patraukiantys kad nenorėsit sustoti skaite iki nepriešai pabaigos. — Knyga labai didelė — 544 puslapiai, tvirtuose viršeliuose.

Kaina su prisitintimu tik \$2.00.

BAUDŽIAVA

BAUDŽIAVA. — Atsiminimai, Padavimai, Legendos, surinko ir suredagavo Petras Ruseckas. Didelio formato knyga, 336 puslapių, išleista Kaune, 1936 m.

Visi apsakymai yra pažymėti vardais, pavardėmis ir amžium tų kurie savo atsiminimus papasakojo, ir paminėta kas juos užrašė. Knygoje telpa keliolika iliustracijų parodančių tų laikų žmonių naudotus namų padargus ir įnagius, kurie didelėje daugumoje dirbti iš medžio.

336 puslapių didumo Kaina tik \$1.50.

(Iš kitur, pridėkit 10c persitintimo kaštų)

Reikalaukit "Dirvoje"

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

VIENAM IS POETU
(Skiriu Arėjui Vit—kui)

Verksi, dejuosi dieną, naktį, Dejonės nieko nepadės, Gal ir ašarų netekti — Žiema, jau gėlės nežydės...

Jautri širdis tau neužmigo, Dar nenutilo skambėsysis, Nei viena dar netruko styga, Tik tai dainoje ilgesys...

Ilgū... tu vienas tik suprasi Ką kalba rudenio naktis, Jei vystančią gėlę rasi, Džiaugsis lyg kudikio širdis.

Žinau ir aš tą vargą tavo, Jaučiu, krutinėje audra; Poeto laimės kas ragavo Tam amžiams jos ir bus gana!

Verki kad vasara išbėgo, Tu nesupėjai išbučiuot; Kas tavo daineles pamėgo Galės ir rudenį dainuot...

O tu, svajonėse pakilsi, Sieloje vasara žydės, Bet kai pavargęs vėl nutilsi Tai širdis vėl kaž ko liudės...

Vikt. Tatarėlis

ANTANAS ALKENA "Vie-nybėje" parašė:

Istikrųjų laikas sudrausti musų komunistinius gaivalus, kurie dergia Lietuvį tautos vardą Amerikoje ir kolektoja musų darbo žmonių sunkiai uždirbtus centus savo pramanytiems tikslams.

Tvėrė "bendrą frontą", rinko pinigų. Sūkė "kongresą" ir vėl rinko pinigų. Ispanijos "liaudžiai" ir vėl pinigų, pinigų... Dabar kažin kokią "atstovybę" sius į Lietuvą valdžios tirti. Ir vėl verkia pinigų.

Atrodo kad darbininkų darbas tuos pinigų uždirbti, o komunistų vadų — tuos pinigų išvilioti.

"SANDARA" apie tuos pačius padaužas sako:

Lietuvių komunistų agitatoriai turi lengvą duoną. Vengdami sunkesnio darbo, jie važinėja po kolonijas ir gyvena iš svetimo prakaito.

"Vilnės" Andriulis pats tą patvirtina: "Vakar org. Pruseika kalbėjo Springfielde, dr. Zaldokas Roselande, dr. Abekas yra Pittsburghe, aš kalbėjau Gary. Užvakar dr. Kuodis kalbėjo So. Bend, Ind."

Taigi, matote patys jog visas "bendro fronto" veikimas pasižymi ne kuom kitu, o tik nepaprastu liežuvavimu!

TYSLIAVA "Venybėje" pasiskelbia:

"Vilnis", kurioje dabar ir Pruseika kabina košę, šitaip sako:

"Tokių niekšų kokiais pasirodo patapo Trockis ir jo pasekėjai, istorija neturi pažymėjus."

Labai galimas daiktas kad "tokių niekšų" istorija nematoma. Didesnių niekšų kaip komunistai, išskyrus dvidešimtąjį amžių, istikrųjų jokio amžiaus istorijoje nepažymėta. Bet jeigu jau kalbėti apie istoriją tai reikėtų pažymėti ir kita labai reikšmingą faktą.

1917 metais Trockis gyveno New Yorke. Tada Pruseika, taip pat gyvendamas New Yorke, iš Lietuviškų kišenių išgramdė 300 dolarių, su kuriais Trockis nuyaziavo į Rusiją revoliuciją kelti...

Išvadą, gerbiamieji, pasidarykite patys.

"DIRVOS" VAJAUS EIGA

Vajaus Pirmą Dovaną Laimi J. A. Urbonas;
Antrą — S. Rodavičius

Kaip buvo pranešta kad šio žieminio sezono "Dirvos" naujų skaitytojų vajus baigsis su Vasario 16-ta ir kad bus paskelbta laimėtojai sekanciam "Dirvos" numeryje po Vasario 16-tos, šiūmi ir pranešame kas laimėjo dovanas.

"Dirva" gavo virš trijų šimtų naujų skaitytojų, kurių diduma užrašė patys sau tiesioginiai, kas parodo kad "Dirva" plačiai pasiekia ir su pagalba senų skaitytojų, kurie savo draugus supažindina su "Dirva", daugelis lieka skaitytojais.

Smagu pažymėti ir tas faktas kad be keleto pusmetinių visa dauguma naujų skaitytojų išsirašė "Dirvą" visiems metams.

Del tos priežasties, dar kartą ir dar karščiau raginame visus savo senus skaitytojus ir tuos kurie dabar tapo jos skaitytojais, agituoti už "Dirvą", platinti ją tarp savo draugų ir išrašyti saviškias i Lietuvą.

"Dirvos" išrašymo laikas niekad nepasibaigia — galima ją išrašyti kiekvieną dieną išties dvylikos mėnesių begiu.

"Dirva" kas kart darosi įdomesnė, turi gerų raštų, ir štai dabar įvedė naują skyrių — sužymėjimą mirusių Lietuvių, ko jokiam kitame Lietuviškame ar kitokiame laikraštyje tokiu plačiu mastu nerasta.

Įvedė smulkias žinias iš Lietuvos, taip kad trumpais pažymėjimais daug kas aprašoma.

KELIONĖS I LIETUVĄ

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimasis

NEW YORK-KLAIPEDA

Per Gothenburgą, Švediją

Patogi ir greitai kelionė

Pigios Laivakorčių kainos

Išplauimai laivų iš New Yorko
DROTTHINGHOLM ... Kovo 18
GRIPSHOLM ... Kovo 20
DROTTHINGHOLM ... Balan. 171

Platesnės žinias apie kelionę teikia nemokamai, ir parduoda laivakortes autorizuoti laivakorčių agentai ir visi švedų Amerikos Linijos skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave. and 4 W. 51st Street
Rockefeller Center, N. Y. City

Chicago, Ill. 181 N. Michigan Av.
Boston, Mass. 154 Boylston St.
Detroit, Mich. 107 Clifford St.

DETROIT, MICH.

POLITISKA VEIKLA

Detroito Lietuvių bandymai dalyvauti Amerikos politikoje buvo daromi jau prieš kelis metus, ir dviem atvejais Lietuviai statė savo kandidatus i aukštesnes valdiškas vietas, bet išrinkti nepavyko. Viena tai nepasisekimų priežastis gal tai buvo tų asmenų ėjimas i rinkimus be jokios organizacijos ir Detroito Lietuvių paramos. Pagaliau, jei jie ir butų kreipęsi i vietas Lietuvos vargus tada Lietuviai butų juos supratę.

Dabar gi, trečiu atveju yra Lietuvos Adv. A. Kundroto, Conrad bandymas laimėti rinkimus apskrities teisėjo vieton, ir atrodo jam pasisekė, viena, kad jo rinkimų agitacijoje vieton Lietuvosiai smarkiai dirba, o antra, pats kandidatas yra didelės energijos žmogus, lankosi ir kalba įvairiuose politikuose susirinkimuose visame mieste.

Anksčiau buvo pranešta kad rengiama milžiniška agitacijos vakaras naudai Lietuvos kandidato Vasario 21 d. Tačiau tas parengimas atidėta ir bus Vasario 28 d. Lietuvos salėje, nuo 5 val. vakare.

PAS UKRAINUS

Sužinoję kad Ukrainų Sąjunga Michigan rengia didelį balių Vasario 14 d., Rusų salėje, mes Lietuvos Adv. Conrad rėmėjai nutarėm padaryti taip sakant vizitą pas Lietuvos draugingiausią tautą tikslu arčiau susidraugauti ir bendradarbiauti politikoje. Radome pas juos draugingumą ir jaukų priėmimą.

Ukrainiečių Sąjunga gyvuoja apie keturi metai, ir dėka to jie pereito rudens rinkimuose jau pravedė vieną savo žmogų, Charnosky, i valstijos senatą. Su ta Ukrainiečių Sąjunga Amerikos politikos vadai rimtai skaitosi.

To Ukrainiečių pokilio programos vedėju buvo pats Senatorius Charnosky, kuris patyręs apie Lietuvos atsilankymą suteikė Lietuvos pirmenybę perstatydamas skaitlingai miniai Lietuvos atstovus Dr. J. Jonikaitį, Dr. J. J. Sims ir pagaliau patį kandidatą, Adv. A. Conradą, kuris pasakė labai vykusią kalbą, sukeldamas didžiausias ovacijas.

Pagaliau pats Charnosky pasakė savo tautiečiams jog jų visų pareiga yra balsuoti už Lietuvį Adv. Conrad ateinančiuose rinkimuose. Ukrainiečių Detroito yra i 40,000.

Detroito Lietuviai irgi privalo organizuoti ir bendradarbiauti su Ukrainais.

Dabar prieš mus stovi dvi užduotys: viena, išrinkti Adv. A. Conradą teisėju, antra, suorganizuoti stiprų Lietuvos politišką klubą.

Susipratę Lietuviai piliečiai dalyvaus Vasario 28 d. Lietuvos salėje. Spaudos Komisija.

SUKAKTUVĖS. Sausio 31 d. Detroito biznierių pp. Kiuduliai minėjimui savo 18 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių surengė gražią pramogą savo saliuose savo pažystamiems ir artimiems draugams, kurių dalyvavo apie 60, kaip Lietuvos taip ir sveitintaučių. Svečiai buvo pavaišinti, pagirdyti ir linksmai praleido laiką pasišokdami.

Pp. Kiuduliams linkėtina ilgiausio gyvenimo. Jų užėiga randasi 1111 Mack ave.

Dalyvavęs.

NEPRIKLAUSOMYBĖS paminėjimui, Detroito šv. Antano Lietuvos parapijos choras Vasario 21 d. Lietuvos salėje rengia didelį programą. Bus suvaidinta "Leitenantas Antanas", p-lės D. ir O. Bakšaitės perstatys tam pritaikytą vaizdelį, bus choro dainos, mokyklos vaikų pasirodymas, ir kalbės Kun. I. F. Boreišis.

MOORE ICE CD. 7011 Lawnview Ave. Tel. ENd. 1495 (15)

"Dirvos" Agentas

JONAS ZEMANTAUSKAS

NOTARAS

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

AKRON, OHIO

Žuvo Jaunas Lietuvis

Vasario 6 d. nelaiminga mirė mirė jaunas Lietuvis Juozas Daunoris. Jis Vasario 5 d. su savo draugu sveitintaučiu automobiliu nuvyko i Yongs-towną, kur pas draugus pernakvojo. Vasario 6 d. grįžo i Akroną. Vaziuojant skersgatviu, kitu automobiliu trys vyrukai smarkiai lėkdami, gal girti budami, užlėkė ant Daunorio automobilio, jį sumušė, apvertė ir jis užsidegė. Daunoris ir jo draugas užmušti vietoje; iš anų vyrukų vienas irgi užmuštas vietoje, kiti du mirė ligoninėje. Tų dviejų automobilių susisūkimu liko laivonais penki jauni vyrai.

Daunorio ir jo draugo apdegę kūnai buvo parvežti i Akroną ir paršavoti graboriaus Kučkos koplyčioje.

Kadangi tie du vaikai nuo mažens buvo draugai, jie kartu buvo pašarvoti ir Vasario 9 d. kartu palaidoti miesto kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo daug Lietuvos ir kitų žmonių. Jo draugas buvo Serbas.

Velionis J. Daunoris buvo 25 m. amžiaus, nevedęs, gražiai kalbėjo Lietuviškai ir savo pavardės nekeitė, visur vadinosi Lietuviu. Buvo žinomas sporte, gabus plaukikas, toje srityje net atsižymėjęs. Liko nuliudus motina ir du broliai.

SMULKIOS ZINELES

S. Muckus su savo žmona ir dukterimis Ona ir Anele lankėsi Chicagoje pas Staniulius. Atlankė taipgi Dariaus ir Girenos paminklą, sako labai gražiai paminklas atrodo.

Vincas Kubilius su žmona lankėsi Clevelande, pasimatė su savo giminėmis ir apžiūrėjo Lietuvos Darželį.

SLA. 198 KP. VALDYBA

SLA. 198-ta kuopa savo metiniame susirinkime 1937 metų valdybą išrinko antram metui pirmininku S. Muckų, jo padėjėju P. Jurgelį, užrašų raštininku V. T. Neverauską, finansų raštininku čia gimusią ir augusią Lietuvaitę Adelę Milickaitę, išdėlininku J. Milicką, izdo globėjais J. Ižganaitį ir F. Jankauską, maršalka A. Paulauską, organizatoriai B. Yarašų, B. Versiacką ir V. T. Neverauską.

Kuopa po Velykų rengia balių.

Kuopon įstojo nauja narė p. Julė Višniauskienė (Subatienė). Kalnas.

ATSAKYMAS RYKŠTEI

Sausio 1 d. "Dirvos" numeryje Rykštė nurašė nesamone. Sako, čia lankėsi draugas Pruseika, kuris, sako, apsilankęs pas vieną moterėlę ir apdovanojo ją čebatais už jos gabų išnaudojimą Lietuvos darbininkų. Rašė buk tuos batus jai atsiuntę Maskvos carai.

Na gerai, kad taip ir būtų, tai argi Maskvos carai gali žinoti visas moterėles Amerikoje ir joms prisijūti po dovaną? Prie to, Rusijos carų senai jau nėra. (Nuo Redakcijos: Rusijos carais vadinami dabartiniai tos šalies valdovai).

Paskui sako kad ta moterėlė tuos batus panaudojo kaip galybę išvyti savo vyrą iš namų. Tai reiškia kad vyrui išvyti reikia iš Maskvos batų. Betgi čia Akrono randasi daugiau Lietuvos vyrų išvyti iš namų, o tos moterės batų iš Maskvos neturėjo.

Jeigu Pruseika kur tą naktį gėrė, kur nakvojo ir kur batus paliko tai ta moterėlė kurią vyras apledo nieko su Pruseika neturėjo. Kaslink jos vyro išvyjimo ir apie to vyro turą ir jo krautį tai tikra tiesa: jo turtas ir krautis neskirtingas nuo visų kitų vyrų krautių, ir jis su viskuo išėjo.

Rykštės Priešas.

ANGLIS

LABAI GEROS RUSIES ANGLIS už visai žemas kainas parduoda amėntant žiemos pabaigai. Pirkit savo Pocahontas, West Virginia Lump, Ohio ir k. anglis ir koksus.

MOORE ICE CD. 7011 Lawnview Ave. Tel. ENd. 1495 (15)

"Dirvos" Agentas

JONAS ZEMANTAUSKAS

NOTARAS

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

Nepriklausomybės Minėjimo Programos Clevelande

Naujas asmuo — naujos mintys — nauji darbai — ir tuoj tarp Amerikos Lietuvių prasideda naujas gyvenimas. Štai Vasario 15 d. Clevelande atliks pažymus mūsų Nepriklausomos Lietuvos istorijei asmuo, Klaipėdos krašto sukilėlių vadas, Pulk. Jonas Budrys, dabartinis Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, ir jo paklausti ir pamatyti susirinko didelė minia Lietuvos — užspildė Lietuvos salę.

Tas parodo kad Lietuviai nori būti Lietuviais, myli savo tėvynę Lietuvą, įdomiausi jo likimo ir kilimo ir šimtais suėina paklausti žmogaus kuris naujai iš Lietuvos atvykęs ir kuris dalyvavęs jos nepriklausomybės steigime ir stiprinime, gali apie ją suteikti pilniausių žinių.

(Keistas palyginimas: toje pačioje salėje sekanti vakarą, net pačią Vasario 16 dieną, surengė savo prakalbas komunistai vienam savo agitatoriui, susirinko viso net 35 galvos jo paklausti...)

Gerb. Budrys i Clevelandą atskrido oru iš Pittsburgho, Vasario 15 vidurdienį. Jį orlaiviu stotyje pasitiko Lietuvos Kultūrinio Darželio komisijos narių dalis, pp. Muliolis ir Karpius, J. V. Mitchell'is pasitarė su puišku automobiliu.

Po pietų, 3 valandą, gerb. svečias, su keliolika vietinių ir visa Darželio valdyba nuvažiavo aplankyti Lietuvos Darželį, ten prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo padėjo vainiką, kadangi šiuo tarpu suėjo 10 metų nuo Dr. Basanavičiaus mirties. Ten, Darželio pirmininkas Adv. Česnulis perstė p. Budrį dalyviams, ir p. svečias pratarė keletą žodžių.

Iš Darželio, nuvažiavo i Clevelandą viešbutį, kur buvo rengiama Clevelando Lietuvos Vaidų Buto vakarienė p. Budrio priėmimui. Tame viešbutyje mus svečias pernakvojo, ir sekanti rytą anksti lėktuvu išskrido i New Yorką.

5:15 val. vakaro, iš WJAY radio stoties buvo duodama Lietuvos radio programos. Šiuo budu p. Budrį girdėjo ir kitų Lietuvos kolonijų Lietuviai ir Clevelandiečiai kurie tik turi radio ir turėjo laiko klausyti.

Kuopa po Velykų rengia balių. Kuopon įstojo nauja narė p. Julė Višniauskienė (Subatienė). Kalnas.

ATSAKYMAS RYKŠTEI

Sausio 1 d. "Dirvos" numeryje Rykštė nurašė nesamone. Sako, čia lankėsi draugas Pruseika, kuris, sako, apsilankęs pas vieną moterėlę ir apdovanojo ją čebatais už jos gabų išnaudojimą Lietuvos darbininkų. Rašė buk tuos batus jai atsiuntę Maskvos carai.

Na gerai, kad taip ir būtų, tai argi Maskvos carai gali žinoti visas moterėles Amerikoje ir joms prisijūti po dovaną? Prie to, Rusijos carų senai jau nėra. (Nuo Redakcijos: Rusijos carais vadinami dabartiniai tos šalies valdovai).

Paskui sako kad ta moterėlė tuos batus panaudojo kaip galybę išvyti savo vyrą iš namų. Tai reiškia kad vyrui išvyti reikia iš Maskvos batų. Betgi čia Akrono randasi daugiau Lietuvos vyrų išvyti iš namų, o tos moterės batų iš Maskvos neturėjo.

Jeigu Pruseika kur tą naktį gėrė, kur nakvojo ir kur batus paliko tai ta moterėlė kurią vyras apledo nieko su Pruseika neturėjo. Kaslink jos vyro išvyjimo ir apie to vyro turą ir jo krautį tai tikra tiesa: jo turtas ir krautis neskirtingas nuo visų kitų vyrų krautių, ir jis su viskuo išėjo.

Rykštės Priešas.

ANGLIS

LABAI GEROS RUSIES ANGLIS už visai žemas kainas parduoda amėntant žiemos pabaigai. Pirkit savo Pocahontas, West Virginia Lump, Ohio ir k. anglis ir koksus.

MOORE ICE CD. 7011 Lawnview Ave. Tel. ENd. 1495 (15)

"Dirvos" Agentas

JONAS ZEMANTAUSKAS

NOTARAS

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

syti. Programas tęsėsi pusvalandį laiko, kurios bėgiu stoties orkestras, po vadovyste Louis Rich, sugriežė Lietuvos Himną, "Laisvės Varpą" ir šiaip kitų dalykų, nes daugiau Lietuvos orkestracijų neturėjo. Teno-ras Jonas S. Urbonas padainavo "Mamytė" ir "Kur Bėga Šešupė". Himno ir Laisvės Varpo orkestracijas paruošė Stanley Alschuler, stoties tautinių programų direktorius.

Po radio programos tuoj prasidėjo vakarienė, kurios pabaigoje, Vaidžos Buto pirmininko P. P. Muliolio perstatytas, p. Budrys papasakojo įdomių žinių apie Lietuvos prekybą, kuri su kitomis šalimis išvystyta iki aukšto laipsnio ir kas bandoma padaryti praple-timui prekybos su Amerika.

LIETUVIŲ SALĖJE

Po vakarienės, visi važiavo i Lietuvos salę visuotinioms prakalboms.

Patriotingi Lietuviai, gerb. Budriui inėjus i salę, pasitiko jį gausiu plojimu.

Formalis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo programos prasidėjo su daina, "Leiskit i Tėvynę", kurią labai li-piškai prie širdies sudainavo p. Vinė Bukauskienė. Ji programą proterpiais padainavo dar kelias kitas dainas. Akompanavo Aldonna Wilkels.

Tarp dainų ir p. Budrio kalbos, Darželio Bazarų rengimo komisijos pirmininkas J. K. Venslovas padarė platų pranešimą apie ateinančią Bazarą.

Po to sekė p. Budrio kalba. Iš o išgirdome daug dalykų kurių dar kiti mūsų svečiai kalbėtojai nepaminėjo.

Gaila kad p. Budrio sveikata neleidžia jam ilgų kalbų sa-kyti. Kaip teko sužinoti, jisai, tarnavęs Rusijos kariuomenėje įvairiose pareigose, bolševikiškus sunkumų, paskiau Sibire, kai pradėjo Kolčakas kilti prieš bolševikus, p. Budrys buvo priverstas eiti atsakomingas pareigas toje armijoje, iki pasiūlusavo ir gavo progą par-bėgti i Lietuvą. Jis turi savo kune karo lauke gautų žaizdų. Bet to neužteko. Lietuvoje vėl prisidėjo kariauti, ir galuti-

nai dar vadovauti Klaipėdos užėmimą, kas viskas, per eilę metų kainavo jam daug geros sveikatos. Už savo pasižymėjimus veikmėje jis turi Vyties Kryžiaus Ordeną.

Programą vedė Darželio pirmininkas Adv. P. V. Česnulis. Po p. Budrio kalbos, vedėjas paprašė publikos aukų, kurių surinkta \$28.83 ir Aleko Bano buvo prisijusta auka \$10, taigi viso pasidaro \$38.83.

Po \$1.00 aukavo: J. Urbšaitis, K. Pranskunas, K. S. Karpius, O. Mihelichienė, Jonas Brazys, p. Baltrušaitienė, I. J. Samas. Kiti po mažiau.

Aukas rinko p-lės Emilė Želingevičiūtė, Viktorija Sitavičiūtė, J. Petrauskas, M. Žitkus.

Laike aukų rinkimo dar kalbėjo pats p. Česnulis.

Programas baigta kuomet Aldona Navarskaitė ir Pranas Kurėjas", dialogo, sugiedojimu Lietuvos Himno.

Nepriklausomybės paminėjimo surengimo komisija buvo: P. P. Muliolis, K. S. Karpius, J. J. Versiackas, J. Sadauskas ir J. Brazauskas.

Komunistų "Masės"

Sužinojęs kad Vasario 16 d. Lietuvos salėje kalbės "Vil-nies" redaktorių "draugas" Andriulis, numaniau nueiti ir aš pasiklausyti ir pažiūrėti ar daug tų "masių" susirinks.

Mums su pažystamais besikalbant, "masių" susirinko net apie 35 asmenys. Tuomet salės dženitorius matydamas kad neverta degti šviesas viršutinėje salėje, "masės" nuvedė i sklepą. Kadangi komunistų laikraščiai skelbia kad masės su jais eina, šį kartą pasirodė kiek jie tų "masių" Clevelande turi.

Reikia pažymėti kad prakalbos buvo rengiamos Ispanijos reikalais. Tat šį kartą jiems dolarių neteko pasižvejoti iš tokių "masių".

Man prisimena žodžiai pasakoti L. Pruseikos pora metų atgal. Sako: "mes permažai išnaudojam progas aukų rinkimui. Kur tik susirenka kelios ypatos tuoj ir reikia padaryti kolekta."

Mano nuomone, jie per daug melžia tai Lietuvos visuome-nę. Kad ir šį kartą: Ispanai kariauja tarp savęs, o Lietuviški komunistai vadau tuo tikslu kaulija aukas iš Lietuvos. —S.

NEBUK ŽILA

ISRODYK 10 METŲ JAUNESNE

Stebuklingos Gydulės, kurios Panakina žilumą, Plankų Slinkimą ir Pleiskaną. Šias gydulės privalo turėti kiekvienas kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Iki šiol nėra nieko už jas geresnio išrasta. Specialiai supažindinimui siūlome didelį \$2.00 pakelį už \$1.00. Užsirašyk šiuandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebusit pilnai patenkinti, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.

VALORTONE HERB. CO. Box 305 Clinton, Indiana Dept. 9

Ir jūsų giminės Lietuvoje ir kitur mėgs "Dirvą" — tik išrašykite ją jiems: \$3 metams

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame i stalą skaniausius valgius ir visokius legaliskus GERIMUS.

6824 Superior Ave.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1117 E. 79th Street (Kampas Pulaski Ave.)

Šioje vaistinėje užlaikom visokias namines ir importuotas gydulės nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsienėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviškumo, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Aptieka

1117 E. 79 St. Cleveland, O. Telef. ENd. 8533 ENd. 8534 Aptieka atdara 7 dienas savaitėje

LIETUVOS MIESTELIAI

MIESTAI IR ISTORIŠKOS VIETOS

KUČIUNAI

Lenkų Pasienio Bažnytkaimis, kur Patriotingo Kunigo Pasidarbavimu Lenkai Atmušti

Seinų apskrityje, 12 kilometrų nuo Lazdijų ir pietus prie pat administracijos linijos (laikino Lenkų rubežiaus) yra nedidelis bažnytkaimis Kučiunai.

Kučiunai savo praeitimi yra gana garsūs: senesniais laikais čia buvo valsčius, kuris prieš keliolika metų prieš Japonų-Rusų karą susijungė su Berzningo valsčium ir nuo tada Kučiunuose pasiliko tikrai mokykla ir karcia.

Kučiunai pradėjo garsėti nuo 1907 metų, nes tada čia a. a. Kun. Juozas Galeckas, garsus kovotojas už Lietuvybę, suburė Berzningo parapijos Lietuvių ir iškūrė Lietuvišką parapiją Kučiunuose. Tais pat metais buvo pastatyta ir rūdenį pašvęsta laikina medinė bažnytelė, kuri ir šiandien tebestovi.

Kučiunuose parapijai įsikurus ir vadovaujant geram patriotui kunigui Lietuvių žymiai sustiprėjo — jau prieš karą susiorganizavo ukininkai ir "Zagrės" draugija, jaunimas ir "Žiburio", kuris jau tada turėjo garsų chorą ir didelį knygyną ir nemenką artistinę pajėgą; į savo rengiamus Lietuviškus vakarus sutraukdavo net Seinų miesto, esančio nuo Kučiunų ir vakarus už 12 kilometrų, inteligentią.

Ypatingai Kučiunai ir visa parapija pagarsėjo Lietuvai bekuriant nepriklausomą gyvenimą: dar Vokiečių okupacijos metu a. a. Kun. Galeckas apsupino visus savo parapijos septynis didesnius kaimus pradžios mokyklomis (butent, Alnus, Akmenius, Kučiunus, Miškinius, Parapsius, Sapiegiškius ir Žagarus), kuriems tada nelenkavo buvo surasti mokytojai, patalpos ir tinkami vadovėliai.

Vokiečiams pradėdant Lietuvą aneksuoti 1918 metų pabaigoje, Kun. Galeckas organizuoja tautinę miliciją, vėliai siunčia į Seinus pirmųjų savanorių būrius, kuriems renka pasukininkus grūdus, senus užsilikusius ginklus ir pats aukoja savo paskutinius pora arklių, tuomi duodamas pavyzdį kitiems.

Pradėjus Lenkų gaujoms veržtis į Lietuvą 1919 metų pradžioje, Kun. Galeckas organizuoja savo parapijiečius į galingus partizanų būrius, kurie užkerta Lenkam kelią; sukelia jaunoje mūsų kariuomenėje drasą, ir per Kučiunų nei žingsnio į Lietuvą Lenkai toliau negavo žengti. Už tai, 1920 metų pavasarį Lenkai sugriebia Kun. Galecką ir nusivaro į Seinų basą, pėkščią, pusiau nuogą, nežmoniškai kankindami. Iš ten po ilgų kankinimų Kun. Galeckas visgi dar sugrįžo į Kučiunus, bet be sveikatos, ir jau ilgiau negalėjo de nuolatinių persekiojimų čia gyventi.

Sužvėrėję Lenkai nepasitotinai viena-kita auka, jie užsimano keršinti ir nuterioti visą Kučiunų apeliukę. Ir taip 1922 metų rūdenį apiplėšia Parapsio kaimą kelis kart, Gruodžio 2 d. anksti rytą užpuola Kučiunus, nužudo apie septynis gyventojus ir daugybę sužeidžia, apiplėšia krautuves, valsčiaus įstaigą, ir išsidangina.

Galop, pritrūkus Kučiuniečiams kantrybės, susiorganizuoja jie į galingus šaulių būrius ir 1923 metų Kovo mėnesį po Sapiegiškiais duoda mirtiną smugį. Lenkų banditų gaujoms, paimdami jų kulkosvaids ir juos pačius į nelaisvę.

Kučiunuose valsčius kurtas nepriklausomybės pradžioje, išsilaikė iki 1934 m. Tada buvo panaikinta valsčiaus savivaldybė ir Kučiunų nuvadija.

Dabar Kučiunuose yra pašto agentūra, policijos punktas ir pasienio policijos 6-to rajono štabas.

Yra dvi krautuvės, kuriose Lietuviai prekiauja. Anksčiau buvo apie trys alinės, bet krizio laikais užėjus visos bankrutavo.

Iš organizacijų stipriausi šauliai, turi savo dūdų orkestrą; gana gerai veikia Pavasarininkai, kurie savo knygynu aptarnauja visą visuomenę. Taip pat gana gerai veikia ir L. K. Moterų draugija.

Pagaliam čia susiorganizavo ir Jaunlietuviai.

Kučiunuose klebonauja Kun. V. Jonkaitis, Lietuvos kariuomenės savanoris, didelis patriotas ir ne nuilstantis visuomenės organizatorius ir švietėjas.

Jis daugiausia rūpinasi naujos bažnyčios statymu.

Dzūkų Petras.

LIETUVA SVARSTO ELEKTRIFIKACIJĄ

Kaunas. — Lietuvos elektrifikacijos klausimas gyvas jau ne šiandien. Daug jau buvo svarstoma, nemažiau gražių, nors ir brangiai kaštuojančių projektų buvo paruošta. Kaune kartą del brangios elektros buvo streikuota ir šiek tiek laimėta. Šiandien tas klausimas Lietuvoje dalintinas į dvi dalis. Viena jo pusė daugiausia liečia Kauną, kuris šiuo metu priverstas naudoti labai brangią koncesioninkų Belgų teikiamą elektrą. Kaunas yra tamsus miestas, nes elektrą brangesnė negu kitų valstybių sostiņė.

Antra klausimo dalis liečia Lietuvos elektrifikaciją. Tai yra svarbesnis klausimas, kuris turi gyvo ryšio su Lietuvos kultūros ir civilizacijos kėimu. Provincijoje elektrą taip pat perbrangi, jos yra tik miestuose ir miesteliuose ir tai ne visuose. Lietuvos sodžius dar be elektros.

Taigi Lietuvai reikia elektros gamyklų, kurias pigiai gautų varyti upių vanduo ir teiktų kraštui pigią energiją ir šviesą.

Tačiau Lietuvos elektrifikavimui reikia stambių kapitalų, siekiančių net keliasdešimtis milijonų litų.

Vieni siūlo įsteigti akcinę bendrovę, kurios kapitalą sudarytų Lietuvos ir užsienio Lietuviai. Kiti siūlo šią sumą surinkti aukomis. Dar kiti pataria nevengti ir užsienio kapitalo. Vis dėl to viršū ima nuomonių kad Lietuvos elektrifikacija reikia pagrįsti tik Lietuvos kapitalu. Tsb.

DAYTON, OHIO

MATĖME LIETUVĄ

Dėka Lietuvių Sv. Kryžiaus parapijos pasidarbavimui čia Vasario 14 d. Barney Community salėje buvo rodomi Lietuvos spalvoti paveikslai. Rode filmininkai broliai Motuzai.

Nors rodymas buvo parengtas greitomis, bet žmonių atsilankė daug, dar keletas buvo atvažiavę ir iš Springfieldo.

Paveikslai visapusiai vykę, ir žmonėms patiko.

Sprendžiant šį paviekslų tai Lietuva yra padariusi didelę pažangą per devyniolika metų savo nepriklausomo gyvenimo. Tas tik džiugina Lietuvos sunus ir dukteris, nors ir čia tolimoje šalyje Amerikoje gyvenančius. Doriems Lietuviams visokių padavimų bolševikų bei socialistų šmeižtai ir žeminti Lietuvos, jų pačių išgalvoti politiški sumetimais, atsiliepa tik tiek kiek sutrukes barškalas.

SUSIRGO. Ignas ir Ona Gužauskai susirgo. Linkėtina jiedviem, kaip geriems Lietuviams, greito pasveikimo.

"D." Rep.

HIPPODROME

Viena iš didžiausių pasaulinių meilės pasakų, "GREEN LIGHT" (Žalia šviesa) pradedė rodyti Hippodrome Theatre, šeštadienį, Vasario 20. Vaidina Errol Flynn, kuris turėjo vadovaujamas roles veikaluose "Captain Blood" ir "Charge of the Light Brigade". Su juo dalyvaus nauja žvaigždė Anita Louise.

Flynn vaidina rolę jauno gydytojo, kuris pasiima atsakomybę už senesnę gydytoją už mirtį Anita Louise motinos. Tas gydytojas ir mergina per draugus susipažysta ir išmily vienas į kitą. Bet kada ta mergina patiria kas jis yra ji atsisako su juo draugauti.

Per kitą savo draugą Anita patiria kad tas jaunas gydytojas nėra kaltas už jos motinos mirtį, ir iškeliauja į kalynus pas jį, kur jis išvykęs užsima tyrinėjimu ligų. Ten ji randa jį užsikrėtusį dēmėta liga, kurią pats tyrinėja. Ten jiedu galutinai susimily ir apsiveda.

Prie to, Hippodrome duoda įvairių parinktų trumpesnių dalykų, juokų ir žinių.

LIETUVOS BARAVYKAI IR SALDAINIAI

"Dirvoje" jau buvo pranešta kad iš Lietuvos atsiunčiama į Ameriką tikrų džiovintų Lietuviškų baravykų.

Dabar, Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys, lankdamasis Clevelande prisiminė kad tie Lietuviški baravykai jau atsiųsti į New Yorką ir juos galima užsisakyti iš "Prodxco, Ltd., 79 Wall St., New York, N. Y."

Taipgi ta pati firma turi Lietuviškų saldinių popierėliuose.

Kurie biznierių nori užsisakyti visų kitų maisto produktų importuoti iš Lietuvos, k. t. kumpių, agurkų, dešrelių ir tt. gali kreiptis viršpadoutu antrašu.

Paskirais svarais ar dėžėmis neparduoda, reikia užsakyti "keisais" arba tam tikrais kiekiais svarų. Užsakyti gali kuris nors krautuvninkas ir iš jo galės nusipirkti paskiri asmenys.

Norėdami kad jūsų krautuvninkai turėtų Lietuvos produk-

tų eikit pas juos, duokit tos importo firmos antrašą ir paraginkit savo krautuvninkus užlaikyti Lietuvos produktus.

VELYKOS KOVO 28

Dabar jau laikas siųsti į Lietuvą saviškiams dovanų. Pasiųskit jiems per "Dirvos" Agentūrą keletą dolarių.

VISOKIOS APDRAUDOS-INSURANCE
reikalais kreipkitės pas mane
Gyvaties apdraudai (Life Ins.)
patel'onuokit del paaiškinimų
Apdraudžia namus nuo ugnies,
tornados, taipgi namų baldus ir
automobilius; prie to apdraudžiu
nuo sužeidimų ir parupinų kitokių
apdraudą. Jeigu baigiasi jūsų
apdrauda ant namo ar kitko, duokit man ją atnaujinti.

C. F. Petraitis
6702 SUPERIOR (viršuje)
Telef. HEnd. 5699

Vienas iš charagteringų Neringos, Kuršių Pajurio, žvejų kapų kryžių.

Pilnai įrengta Lietuviška Užeiga

A. WIRBICKAS

UZLAIKO GRAŽIĄ DIDELE

LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

17320 St. Clair Avenue

Kampas E. 174th St.

THE TAYLER FRANCHISE

1. Pamatinis Principas

PASARGA: Atnaujinimas taip vadinamo Tayler Franchise yra vienas iš svarbiausių klausimų su kuriu šio miesto gyventojai susiduria. Vienas pasiūlymas yra šita sutartis su miestu panaikinti, nors ji galioja iki 1952 metų, ir priimti naują sutartį visai kitokią savo principu. Todėl tai yra ypatingai svarbu kad ta sutartis būtų atsargiai persvarstyta, kad miestui gyventojai aiškiai suprastų kuo remiamasi jos atmetimo norėjimas. Šis straipsnis trumpai apšviečia kas Tayler Franchise yra ir kaip ji veikia.

Arkstyvas pradėjimas vystyti gatvekarų irdustrijos Clevelande, kaip ir kitur, buvo atžymėtas pramuštgalviška kompeticija tarp įvairių grupių, kurios tankiai rūpinosi pagrįbti ir savo rankas brangias sutartis, ne patarauti visuomenėi. Šis apsirėikimas nusilaikė apie pradžią šio šimtmečio į karštą kovą tarp dviejų grupių.

Tai buvo padėtis lygiai kenksminga interesams investorių, karais važinėtojų, ir visuomenės bendrai.

Tas konfliktas su laiku pateko į teismą prieš Federalį Teisėją Robert W. Tayler. Jis, dirbdamas su geriausiais šios visuomenės protais, išvystė Tayler planą Aptarnavimui už Kaštus. Tas tapo apimta Miesto Tarybos nutarime priimtam Gruodžio 18, 1909 metais; jį užgyrė visuotinas balsavimas Vasario 17, 1910; ir inėo galėn nuo Kovo 1, 1910.

Šis principas nuo to laiko buvo pakartotinai patvirtintas daugel kartų daugelio pažymių io miesto visuomenės vadų, tarp jų ir Hon. Newton D. Baker, buvusio Clevelando mayoro, laiške adresuotame mūsų Kompanijai iš Sausio 1, 1912:

Išmckėjimui priklausomo dividendo, ir saugumui ir neliečiamybei jūsų nuosavybės, Clevelando Miesto gyventojai davė savo pažadą užgirdami šią sutartį; todėl tai, ant kiek liečiasi jūsų nuosavybės reikalai ir jūsų šėrininkai, jų susirupinimas negali kilti del netikrumo ir nesusipratimų. Atsilyginimui už šį užtikrinimą ir saugumą investimento, ši sutartis suteikia visuomenės atstovams daug daugiau teisių sutartį saugoti negu paprastai tokiuose sutarimuose buna...

Trumpai, ta Tayler Franchise sutvėrė partnerystę tarp Cleveland Miesto ir The Cleveland Railway Company.

Pirmutinis principas to Tayler Plano pareikštas ketvirtame punkte įžangoje į tą sutartį:

Šiuomi yra sutariama kad būtų padaryta visikas pertvarkymas gatvekarų situacijos, sąlygomis kurios užtikrins ninkams apsaugą jų turto ir idėjų pinigų, ir teisingą priderantį pelną už tai, tuo pačiu laiku užtikrinant visuomenėi didžiausias teises reguliavimui bendram vieam patarnavimui, ir geriausią gatvekariais transportaciją tik už kaštus...

Kompanija prie to pridėda savo įstaigas, karus, bėgius, spėkos sistemą, cperavimo stotis, dirbtuves, etc. Ji gauna 6 nuosimintį už labai žemą įkainavimą jos nuosavybės, ir nieko daugiau.

Šio sutvarkymo mechanikai bus apkalbėti sekandame straipsnyje.

THE CLEVELAND RAILWAY COMPANY

P. J. KERSIS

1430 STANDARD BLDG. Kampas St. Clair ir Ontario
Ofiso Telef. MAin 1773 Namų KEmore 4740-W.

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pasilinuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisus paskolas del pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

Lithuanian Funeral Home

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

REIKALE VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirangę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl piliūnauk kankite mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentūra

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave.

Cleveland

HEn. 6729

Darželio Bazaras

Lietuvių Salėj Vasario 19, 20, 21

Barazo Dienos

Penktadienį, Vasario 19 — Bazarą pradžia. Pradėkit rinktis nuo 7 val. vakare. Visas Darželio bazaras bus viršutinėje salėje (apačioje tą vakarą bus Klubo paprasta penktadienio pramoga).

Šeštadienį, Vas. 20 — pradžia 7 val.

Bazaras bus eis abiejose salėse: viršutinėje ir apatinėje.

Svarbu! Šiame vakare bus rodoma judami paveikslai Darželio atidarymo iškilniui, kurias nufilmavo V. Baltrukonis ir N. A. Wilkeliš. Taipgi bus visokių Pyragių ir Pyragaičių išpardavimas. Šeimininkės ir bendrai visi kurie mėgstat sekmadienį turėti pyragaičių ateikit į Darželio Bazara, čia galėsit pasirinkti ir nusipirkti visokių namų ir keptuvių darbo pyragaičių už visai žemas kainas.

Kurios moterys moka skaniai iškepti pyragus ar saldžias duonas, Lietuviškas vestuviškas "bobas", "ausukes" ir tt. prašomos iškepti ir atnešti padovanoti Darželio Bazarui.

DOVANOS Bazarui bus priimamos visos tris Bazarą dienas. Kurie as kurios ką atneš naudingą padovanoti, ta dovana bus įleidimas jų į salę nemokamai. Bet prašoma atnešti tik naujus, nevartotus daiktus, tinkamus pardavimui.

VISIEMS įžanga bus kiekvieną vakarą po 10 centų. Bet gaunami tikėtinai už tuos 10c bus galima sunaudoti prie visokių laimėjimų.

Kas vakaras taipgi bus davimas taip vadinamos "įžangos dovanos" — Lietuvis anglininkas Petras Komeras davė kiekvienam vakarui po vežimą gerų malkų.

Sekmadienį, Vasario 21 — Tikros Lietuviškos Pabaigtuvės. Salė bus atdara nuo 3 v. po pietų.

Bus šeimininkės, kurios visus dalyvius aprūpins skania vakariene už mažą kainą, taipgi nesirengkit tą vakarą valgyt namie, ateikit į Darželio Bazara, čia Lietuvių salėje gausit visokių skanių valgių ir kaip viena didelė šeima galėsit pasivalgyt, o tuomi padarysit Darželiui naudos.

Paskutinį vakarą bus leidimas laimėjimui visų didžiųjų ir brangiųjų dovanų, susistų iš kitų miestų ir vietinių Lietuvių ir kitų tautų biznierių sudovanotų.

Tu didžiųjų ir brangiųjų dalykų įsigijimui reikės pasirūpinti gauti sau tikėtinius, kurie bus platinami visu Bazarą laiką. Už 10c ar tam panašiai galėsit gauti sau dalyką vertės \$10 ar net \$25.

AUKOTOJAI

Jau iki šiol buvo "Dirvoje" pažymėta keliolika dovanų atsiųstų Bazarui iš kitur ir ankščiau pridutos vietinių dovanos.

Bazarą Rengimo Komisija gavo dar daugybę dovanų visos praistos savaitės bėgiu ir skelbia tuo tarpu tas kurios yra vertos nemaziau \$5. Vėliau bus paskelbta kitos gautos dovanos smulkmeniškaai:

Dailininkas Petras Rimša, kuris šiose dienose turėjo paroda Bostone, patyręs apie mūsų Bazarą, prisuntė brangų savo kurinį, gipsinį rašytojos žemaitės atvaizdą.

Clev. Lietuvių Vaizbos Butas — \$25.00 pinigais.

N. A. Wilkeliš — \$10.00 pinigais.

Adv. P. V. Chesnul — \$5.00 pinigais.

Brazis Bros. Clothes — pasirinkimą: siuta, overkotą ar tonbotą.

Vincas Brazis, rubų siuvėjas, dvi poras kelnių sulgų laimėjo miero.

Flynn & Froelk Co. rakanų krautuvė — vaišių staluką (serving table).

"Dirva" — penkis metines "Dirvos" prenumeratas ir gintaro karoliukus.

Portaro Bros. Beauty Shop — permanent wave.

Superior Beauty Shop — permanent wave.

Liet. Demokratu Klubas — kortoms stalą ir kedas.

Petras Komeras, anglininkas, 3 vežimus malkų.

Monreal Furniture Co. — pora elektriskų žibintų (torchiers).

K. Obelienis (St. Clair Bakery) — 6 didelių tortus.

BAZARŲ VEDEJAI

Bazarų viso biznio sutvarkymas ir visa tvarka pačiame Bazarų yra rankose šių veiklių Darželio Sąjungos komisijos narių:

J. K. Venclovas — komisijos pirmininkas;

Marė Miščikienė — specialių lošimų vedėja;

Ona Mihelichienė — No. 1 buidelės tvarkytoja;

Juozas Gražulevičius — vaišių ir gerimų biznio vedėjas.

KVIEČIAM VISI

Bazarė prašomi atsilankyti visi vietos ir apielinkių Lietuviai, ir dar kartą visi išvien parodyti savo Lietuvišką susipratimą ir pasiryžimą panaikinti Lietuvių Darželio skolas.

IKI PASIMATYMO BAZARE! Tai tikrai bus Bazaras kokio Clevelando Lietuviai dar neturėję!

MIRIMAI

VERONIKA ANDRIULIENĖ 58 metų amžiaus, gyvenus po antrašu 1248 E. 71 St., Clevelande, mirė 9 val. vakare, Vasario 17 d.

Laidotuvėmis rūpinasi grahorė Della Jakubauskienė. Bus laidojama šeštadienį.

Vėlonė Amerikoje išgyveno apie 24 metus, iš tų 18 metų Clevelande. Pirmiau gyveno Pensylvanijoje. Paėjo iš Jurbarko miesto.

Paliko jos vyras Juozas, 3 dukterys ir du sunai, vienas jų gyvena Lietuvoje. Ji prenumeravo "Dirvą" sau ir sunui ir Lietuvai. Buvo gera Lietuvis, paremdavo tautiškus reikalus sulgų išgalų.

Lai išlisis ramiai svetimos šalies žemėlėje.

JONAS GRIGAS, 45 metų amžiaus, nuo 6515 Wade Park ave. Gimes Philadelphia, Pa. Clevelande turėjo biznį. Liko žmona, Elena.

Vėlonis pašarvotas pas graborių N. A. Wilkelį. Laidotuvės su pamaldomis iš Sv. Jurgio bažnyčios, šeštadienį, Vasario 20.

LANKĖSI CHICAGOJE

Praeitą savaitę Adv. P. J. Keršis biznio reikalais važinėjo Chicagoje. Atlikęs reikalus atlankė savo Valparaiso universiteto mokslo draugus, kurie dabar gyvena Chicagoje: vaistininką rašytoją A. A. Tulį, Dr. Žilvitį, Dr. J. Kulį, vaistininką Jakubą Kulį, taipgi ir buvusį Clevelandietį, Antaną Kalvaitį ir Akronietę P. Rumbutienę. Sako kelionę turėjo smagia.

PRAMOGA. Vasario 6 d. pasidarbavimu M. Gužauskienė, O. Sadauskienė, D. Jakubačio ir M. Blujaus, surengta Marei Bartkieniė pokilis paminėjimui jos gimtadienio. Tas ivyko Lietuvių salėje. Svečių buvo dikičiai, ir visi gražiai besivaišindami praleido laiką. Iš Akrono lankėsi p. Bartkienės sesuo B. Praspaliauskienė su savo vyru ir sunais, F. Jankauskai, p. Bukolai, J. Bružai, P. Gaška ir V. Kubiliū. Reporteris.

VINCAS DEBESIS ir Sunai

POPIERIUTOJAI IR MALIAVOTOJAI

Taiso medžio darbą, plasteriuoja ir atlieka kitokį namų aptaisymą.

7122 SUPERIOR AVE. MEnderson 0732.

SMULKIOS ŽINIOS

FISHER BODY streikeriai po užbaigimo General Motors streiko, pereitą šeštadienį surengė didelį unijos parada su automobiliais papuoštais vėliavomis. Dalyvavo ir Lietuviai su Lietuviškomis spalvomis.

Fisher Body unijos vadai masinime susirinkime miesto auditorijoje vadai pareiškė nepuileis rankų iki visi tos dirbtuvės darbininkai nebus surašyti į uniją.

LIET. DEMOKRATŲ Klubas reguliaris mėnesinis susirinkimas bus laikomas ketvirtadienį, Vasario-Febr. 25 d., Lietuvių salėje, nuo 8 val. vakare. Visi nariai prašomi atsilankyti, nes jau laikas ruoštis prie miesto administracijos nominacijų. Valdyba.

GRAŽUS PAMINĖJIMAS.

Vasario 14 d. pp. Štaupų namuose buvo surengta paminėjimas Paulinos Štaupienės gimtadienio sukaktuvių. Tai buvo jai "surpaz", kadangi ji apie tai nieko nežinojo. Susirinkę artimi draugai smagiai praleido laiką, p. Štaupienė apdovanojo. P. Štaupienė yra veikli vietos Lietuvių organizacijose. Sumanytojos to paminėjimo buvo K. Mulviniene, K. Magilienė ir kt. Dalyvis.

UZPUOLĖ LIETUVAITĖ

Vasarai 11 d., anksti rytą einant į darbą, Adelė Zemaitytė buvo gatyvė užpulta negro su peiliu, kuris atstotęs peilį ir liepdamas tylėti atėmė iš jos krepšelį ir pabėgo. Tas atsitiko prie Payne ave. ir E. 47 st. Ji dirba Mazda Lamp Works.

LIET. PILIEČIŲ KLUBE ir Gavėnios laiką eina gyvumas penktadienio vakarais. Taigi nepamirškite Klubo, atsilankyti, ir praleiskit vakarą su savo draugais. Atsibuna visokių lošių ir dalyvaujantis gali gauti sau kruvelę pinigų jeigu kurio numeris patektų tą vakarą ištraukti. Vald.

Youth's Forum

LITHUANIANS IN CLEVELAND

(Due to popular request, we are herein publishing the speech made by Mr. K. S. Karpis to the P. T. A., upon their invitation, in the Willson Junior High School, on February 3rd.)

It gives me great pleasure to be among you today as one of the Clevelanders, who came to this city nineteen years ago. Liked it and made it my home. I came to work for the newspaper I now edit, which was established two years previous to my arrival.

As I came to Cleveland late in the fall of 1917, the Lithuanian colony in this city was flourishing; already thousands of Lithuanian immigrants were settled here, raising families, their business institutions were prospering; they were soliciting funds for a new and larger church, which two years later was erected on Superior and East 67th Street, and the old Lithuanian colony from St. Clair and East 21st St., began to migrate to its new location.

Now the Lithuanian settlement in this neighborhood is the largest and you find here among them everything necessary to comprise a city in itself.

But seventeen or eighteen years is a comparatively short period as you look back into the time when the first Lithuanian settlers began to arrive in Cleveland and Ohio. There is a record of the first Lithuanian settlers in Springfield, Ohio, as early as 1865, and the first known Lithuanian in Cleveland arrived here in 1871.

Of the estimated 80,000 Lithuanians in Ohio, about 20,000 are in Cuyahoga County. There are many Lithuanian farmers all over the state. The above figures include the American born Lithuanians also. The government statistics list Lithuanians numbering below 10,000, in Cleveland due to the fact that American born are listed as Americans, and in many instances the immigrants were recorded as Russians. The clerks who knew that Lithuania until 1918 was under the Russian government, insisted on listing us as Russians. You had to put up a strong argument in order to be listed as Lithuanian.

About 7,000 Lithuanians live in the main settlement which extends along Superior Ave from East 24th to Ansel Road. The Collinwood settlement contains about 4,000, the Newburg settlement about 2,000; Nottingham, 1000. Nearly one or more thousand live on the South side and some dozen families on the West side. The rest are scattered over the entire county.

The St. George's Roman Catholic Church, on East 67th and Superior Ave., is in the main settlement, and here are located the outstanding Lithuanian business institutions. The pastor of the parish is Rev. V. Wilkutaits, who obtained his education and was ordained to the priesthood right here in this city, in 1909. Father Wilkutaits, one of the earliest Lithuanian immigrants, came to Cleveland as a baby in his mother's arms some fifty years ago.

St. George's parish maintains a

parochial school where Lithuanian is also taught. The Lithuanians believe that to be a good American you too must be a good Lithuanian.

Another Lithuanian parish, organized in 1929, is located in Collinwood, whose pastor, Father Karuziskis, is also American educated young immigrant.

The Lithuanian Savings and Loan Association, established in 1909, in the old settlement, is now located on Superior and East 68th street; it is one of the few fortunate financial institutions in our city that withstood the depression, and today, having obtained government insurance on its depositors' funds, is looking ahead with confidence.

The Lithuanian Societies' Hall, at East 69th and Superior, is the Lithuanian cultural center, where lectures, concerts and amateur and professional theatricals are staged. In addition, it contains rooms for meetings and recreation. This hall is the property of local Lithuanian societies and individual stockholders.

Besides the various benefit societies and lodges of the two Lithuanian Alliances of America that function here, there are choral and theatrical groups and social clubs, especially noteworthy are two women's clubs: the Lithuanian Women's Circle and Lithuanian Women's Club, whose activities contribute to a very great extent to the cultural end of Lithuanian life in this city.

The weekly newspaper, Dirva, the only Lithuanian publication in Ohio, which I manage, was established in 1915; its address being 6820 Superior Avenue. It is an eight-page publication with an English section for the younger generation.

(TO BE CONTINUED)

In Old Vilnius

Poets of many nations have sung of Vilnius. Among them we find Barlow, the first American poet, who describes the city in a most sad tone. The Ghettoes of Vilnius have also produced poets whose verses sing most eloquently of the Lithuanian Capital City. The native sons have poured forth their hearts on the past and future of the city, because the sun has not set upon it yet, it has not faded as yet historically, as Judaism puts it.

There the labyrinth of narrow streets connected by arches, one can come in contact with a second Jerusalem. Time was when Vilnius was Europe's Jewish Cultural and religious center. But always it was Lithuanian's capital. Always the center of her being. If it could but speak, what tales of glory, of oppressors, it would relate.

Now Vilnius weeps, and we weep with it, but with fortified bosoms. How long, O! how long! yet will it be before Vilnius comes into its own?

Minos.

THE KRAMER & REICH CO. Pinigų Taupymo Išpardavimas

Visas Didelis Rinkinis

SIUTŲ-OVERKOTŲ

SKRYBĖLIŲ — REIKMENU

TURI BŪTI PARDUOTA.

Apsirupinkit save visomis reikmenimis dabar ir Sutaupykit Pinigų!

DYKAI EAGLE STAMPS su kožnu pirkinii už 10c arba daugiau. Iškeičiam pilnas stampų knygeles.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

ANGLIS IR MALKOS

Pirkit iš savo Lietuvio anglininko — greitas pristatymas
Original Pocahontas \$8.95
(Bishop Mine) tik bušelis pelenų buna iš tono anglies.
No. 3 Pocahontas duoda labai daug karščio. 8.75
Standard Pocahontas mažai dūmų, ilgai dega. 7.95
Blue Diamond Kentucky splint, pečiams ir furnasams . 7.95
West Virginia Lump 6.50
Sun King Lump 6.95
Hot Fire Lump 6.25 Champion Lump 7.00

KOMER WOOD & COAL CO.

1409 EAST 92ND ST. (Lietuviai) Telef. GAR. 2921

AMONGST OUR LITHUANIANS

CUTURAL GARDEN BAZAAR

Over this week-end the Lithuanians; both young and old, will witness and participate in a bazaar. An affair, the likes of which has never been seen before, set up by the Lithuanian Cultural Garden League.

This grand bazaar will last for three full days, beginning with Friday the 19th and closing Sunday evening, the 21st.

Why is this to be such a grand affair? Because it is to be the most elaborate — gifts and wares donated by Lithuanians from all over the United States. It just can't fail, with the support and cooperation it has been given locally and nationally.

A most unique and useful door prize, consisting of a load of wood, donated by The Komer Wood and Coal Co., will be given away each of the three evenings. If you think your lucky, here's your chance, if you don't think your lucky, this may be proof that you are!

A Bingo table will be set up thru the entire length of the hall, enabling everyone to have an opportunity to play and win all sorts of prizes. Booths extending along both sides of the hall will catch everybody's eye, and spirit of "take a chance."

Admission to this gallery of fun will be 10c. You receive two tickets for that dime and may use them inside — good at any booth or bingo table.

Now you have a brief summary of what to expect, but don't take our outline of events for granted, come down and join in the fun, thereby lending a bit of support to Cleveland's greatest Lithuanian cultural undertaking — its pride and joy — the Cultural Garden.

LITHUANIAN INDEPENDENCE CELEBRATION

On Monday, Feb. 15th, Col. Jonas Budrys made his appearance among the enthusiastic capacity crowd of spectators at the Lithuanian Hall. He gave a most memorable and soul-gripping speech about his mother land, Lithuania.

Mr. Budrys, being a very busy man, flew to Cleveland in the morning and departed the same evening for New York, by plane. Mr. Chesnul was toastmaster, introducing the speakers, on the program.

On Tuesday, February 16th the Cleveland Lithuanians had another occasion to attend a celebration or commemoration program, this time at St. George's auditorium. Mr. P. V. Chesnul was lauded most lustily for a most powerful and heart touching speech, concerning

WILKELIS FUNERAL HOME

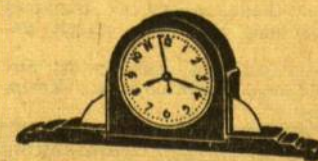
Licensed Funeral Director
6522 Superior Avenue

NORINTIEMS PASARVOTI KAMBARIS NEMOKAMAI
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjauta ir prielankumas yra visiems lygus, be atsižvelgimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

I. SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRASOMI KREIPTIS SION KRAUTUVEN.

GERA ANGLIS

Arco Lump (visai mažai pelenų) .. \$8.95
No. 3 Pocahontas 8.50
Golden Ridge Sewell 7.65
(kaip Pocahontas)
Kentucky (labai geras pečiams) ... 7.40
Ohio Lump arba Egg (geriausi) .. 6.50

ARLINGTON ICE & FUEL CO.

J. J. STANKUS

16201 SARANAC RD.

GLEn. 5787